

Ajuntament de Barcelona

Descentralització i Participació Ciutadana

Papers

Nº 1

0. Presentació: paraules
de l'Alcalde de Barce-
lona

Introducció: Jordi Borja

1. Els objectius de
la descentralit-
zació
2. Elaboració d'una
nova divisió de
la ciutat

Contingut de la carpeta

Han fet possible aquest
treball

PARAULES DE L'ALCALDE DE BARCELONA.

En el curs de la campanya de les eleccions municipals de 1983 el candidat a Alcalde, Pasqual Maragall, va declarar : "Ara cal concretar tot el programa de Descentralització". I va afegir : "Tenim la idea d'implantar autèntics ajuntaments als districtes. Volem que els presidents de districte siguin autèntics alcaldes de la seva àrea, que els Consells de Districte siguin la Casa de la Ciutat petita de cadascú. Està previst dotar-los de funcionaris. Fins ara hi ha hagut desconcentració, no autèntica descentralització. Ara facilitarem equips humans i tècnics, i recursos. Pocs o molts menys regidors d'àrea, un futur govern municipal més reduït i, en canvi, més poder als districtes i a llurs presidents, com a autèntics tinents d'alcalde ... Districtes relativament grans, perquè els estudis demostren que participar en alguna cosa que és molt petita, suposa no participar-hi. L'òptim vital perquè un cos polític existeixi es situa per sobre dels 150.000 o dels 200.000 habitants. Pensem més bé en una petita reducció de districtes, on coexistiran barris de molta personalitat, com Sarrià o Sant Gervasi. Ja és aproparse molt a una autèntica vida als barris, perquè no caldrà desplaçar-se a la Plaça de Sant Jaume, sinó a un barri molt més proper, per a resoldre alguns, no tots, dels temes que afecten als veïns: padró, inspecció urbanística, llicència d'obres ... La reducció seria probablement d'uns dos districtes, per tal que en quedessin entre nou i onze. De fet, ja hi ha un parell de decisions clares: la unió dels dos Eixamples, per una banda, i de la Barcelona Vella i el Raval".

Avui l'Alcalde de Barcelona pot dir que sis mesos després de les eleccions s'ha fet un pas endavant decisiu en el procés de Descentralització: establir una nova divisió en Districtes de Barcelona, que estem convençuts que comptarà amb el suport de la gran majoria del Consistori i de la Ciutat, i que recull els criteris i objectius expressats anteriorment.

Per aconseguir aquest acord hem defugit tots plegats les posicions partidistes, i si bé és possible que la nova divisió en Districtes no sigui la que hauriem fet, sí que és, pensem, satisfactòria per a tothom. Un cop

aprovats els nous Districtes, el procés de Descentralització podrà concretar-se i realitzar-se segons uns programes de descentralització de funcions, de personal i de recursos que ja estan en gran part elaborats, i fins i tot, comencen a portar-se a la pràctica.

Aquesta carpeta, que inicia una sèrie de publicacions de Documentació sobre la Descentralització, permetrà a tots els Regidors, Consellers de Districte, tècnics i funcionaris, dirigents d'entitats i organitzacions - socials i altres ciutadans interessats, conèixer com s'ha treballat a la Ponència i a la Comissió Ciutadana per a la divisió administrativa de Barcelona, per arribar al resultat que avui presentem i que molt aviat podrà ésser aprovat pel Consell Plenari de l'A - juntament de Barcelona.

PASQUAL MARAGALL.

I N T R O D U C C I Ó

1.- ELS OBJECTIUS DE LA DESCENTRALITZACIÓ.

1. La descentralització és un objectiu polític, que es proposa primer que tot, apropar el govern municipal al ciutadà, i augmentar la quantitat i la qualitat dels serveis que l'Ajuntament proporciona als barcelonins.

Així mateix, la descentralització es proposa contribuir a combatre les desigualtats i els desequilibris. La descentralització, és donar més veu i vot a cadescuna de les zones del territori, ha de permetre tenir més en compte a aquells que més ho necessiten. La participació ciutadana facilitarà també que siguin escoltats els grups socials que requeixen atenció especial.

2. La descentralització és també un objectiu funcional: ha de servir per multiplicar l'eficàcia dels serveis municipals. Per tant, abans que tot, caldrà configurar uns districtes amb una població i una superfície més equilibrats que actualment, i reduïts en nombre per fer viable la descentralització.

La descentralització forma part d'un projecte més ampli de reforma administrativa que es proposa racionalitzar i tecnificar l'Administració municipal, millorar la qualitat de la funció pública i donar prioritat a la prestació de serveis i no a l'augment de les funcions internes.

3. La descentralització com objectiu polític democràtic, en una gran ciutat com és Barcelona, suposa aconseguir uns Consells de Districte representatius i responsables davant de la població. Per això, en el marc de la Carta Municipal, es proposarà que els Consellers de Districte siguin elegits directament per sufragi universal.

Els Consells de Districte han d'ésser així mateix un mitjà fonamental per desenvolupar la participació ciutadana en dos sentits. Primer perquè els mateixos instruments participatius de caràcter general (dret d'audiència pública, de petició i d'iniciativa popular, de consulta popular, etc.) poden ser molt més efectius en el sí del Districte. Segon, perquè en els Districtes poden existir uns mitjans específics de participació ciutadana: caràcter públic de les sessions del Consell de Districte, Consell Consultiu d'Entitats, participació a les Comissions per àrea especials i àdhuc, Comissions o reunions regulars per barris, suport a les entitats i a les activitats promogudes per grups de veïns, etc.

4. Els objectius assenyalats: justícia social, eficàcia administrativa i participació ciutadana, suposen desenvolupar la comunicació i la cooperació entre l'Ajuntament i els ciutadans. Comunicació vol dir informació i transparència de la gestió municipal, però també diàleg i negociació amb els ciutadans; donar-los la paraula i fer possible que puguin exercir un control i una influència reals en la política municipal quotidiana, i també que hi contribueixin eficaçment. Per això cal que els Districtes serveixin per potenciar els canals de comunicació (importància de la informació municipal, possibilitat de ràdio, vídeo i televisió d'àmbit local o de districte, multiplicació d'actes públics, oficines de reclamacions i iniciatives, etc.). Els Districtes també han de servir per potenciar la Cooperació ciutadana i donar suport a totes les iniciatives de cooperativisme i d'economia social en general.

2.- ELABORACIÓ D'UNA NOVA DIVISIÓ DE LA CIUTAT

La necessitat d'establir uns nous districtes, més equilibrats entre ells i amb més coherència interna, adequats per la descentralització de funcions i que facilitin la participació ciutadana integrant barris i no trencant-los, ha estat considerat un objectiu prioritari, tant en el anterior Consistori com en el actual. El procés de Descentralització, per anar endavant, ha de basar-se en Districtes definitius. Aleshores podrà consolidar-se la figura del President de Districte, es podran acondicionar definitivament seus dignes i suficients, s'accelerará la transferència de personal i la Descentralització donarà fruits visibles per a tots els ciutadans.

L'equip de govern de l'Ajuntament de Barcelona, sota l'impuls directe del mateix Alcalde, es va proposar elaborar i aprovar la nova divisió en Districtes en els primers mesos del seu mandat. Va constituir-se la Ponència i la Comissió Ciutadana amb aquest objectiu. Ara presentem els resultats del seu treball.

Cal dir abans que tot aquest treball no hagués estat possible, o no s'hagués pogut fer tan ràpidament, sense una tasca anterior que va culminar en la proposta de divisió de la ciutat que va presentar l'Àrea de Descentralització de l'Ajuntament de Barcelona el 1982. La reflexió i el debat ciutadà que van impulsar els seus responsables, Jordi Vallverdú i Graziel, la Costa, han estat aportacions decisives pel nostre treball. La proposta de 1982 es basava en un estudi de gran valor elaborat per Lluís Casasas i Joaquim Clusa, realitzat el 1981. La divisió que ara es proposa no és exactament la mateixa però es recolza en criteris similars als que ells van exposar i les diferències amb la seva proposta són secundàries. Anteriorment, el 1980, la Federació d'Associacions de Veïns de Barcelona, a partir d'una proposta elaborada per Anna Alabart i amb l'assessorament de destacats professionals, va elaborar el mapa de les barriades de Barcelona, que esdevingué un esglaó fonamental per arribar a la proposta actual. No citarem, doncs són nombrosos, els treballs anteriors (sobre els barris i els districtes, les zones i les àrees funcionals, etc.) que han contribuït també a que es pugui presentar avui una proposta que si ha estat, aparentment, elaborada en poc temps, no és improvisada, ans al contrari.

El President de la Ponència i de la Comissió Ciutadana vol fer constar l'esprit de cooperació que ha trobat en els altres representants dels grups municipals i, en especial, la col.laboració del seu company Pau Cernuda.

JORDI BORJA.

CONTINGUT DE LA CARPETA.

La carpeta que presentem conté els següents materials :

- Un díptic en el que es resumeix la proposta de nova divisió en Districtes de la Ciutat.
- Els principals documents aportats a la Ponència o elaborats com a resultat del seu treball.
- Un resum dels debats de la Comissió Ciutadana y dues aportacions de membres d'aquesta Comissió.
- Un conjunt de documentació complementària : història de les divisions territorials, informació estadística i cartogràfica sobre els barris de la ciutat i aportacions de diferents àrees i serveis de l'Ajuntament de Barcelona.

Aquesta carpeta inicia una serie de Documents de Descentralització i Participació Ciutadana. A les pròximes, que apareixeran a finals de 1983 i a començaments de 1984, estaran dedicades a :

- Programa bàsic de Descentralització.
- La Descentralització a Europa.
- La Descentralització territorial de funcions : programa, normativa i personal.
- Necessitats dels barris i districtes i criteris d'actuació municipal.

Advertència.

La proposta de Divisió en Districtes que ara presentem, pot ser encara objecte d'alguns canvis quenomés afectaran a la inclusió d'alguns carrers a un o altre Districte (límits entre dos districtes).

HAN FET POSSIBLE AQUEST TREBALL

Tots els membres de la Ponència i de la Comissió Ciutadana que han contribuït amb desinterés i eficàcia a la tasca que se'ls hi va encomanar. A tots ells el nostre agraïment. La Secretària dels dos òrgans citats, Margarida Obiols, ha recollit fidelment en les actes totes les discussions realitzades, el que ha fet possible el treball de síntesi posterior.

El grup de tècnics que han col.laborat decisivament en l'elaboració de les propostes inicials i han estudiat totes les propostes que s'han anat fent durant aquests gairebé tres mesos de feina, són: Anna Alabart (professora de Sociologia), Josep M. Canals (Cap d'Estadística Municipal), Lluís Casassas (professor de Geografia) i Ernest Maragall (Cap del Pla de la Ciutat).

També hem comptat amb la col.laboració de totes les Àrees de l'Ajuntament, algunes de les quals han aportat contribucions a aquesta carpeta: Planejament Urbanístic, Serveis Socials, Circulació, Serveis Municipals i Protecció Ciutadana.

La realització final de la carpeta de documentació ha estat obra especialment de Josep M. Canals i Ernest Maragall i dels seus col.laboradors (informació estadística i cartografia), de Jordi Forcén (coordinació tècnica) i de Marina Curià i Jesús Marcos (Publicacions). El treball de mecanografia ha estat realitzat per M.Àngels Bertrán, Elvira Casas, Ray Mayol i Montserrat Ubach.

ALS CONSELLS DE DISTRICTE

La proposta que presentem ha estat discutida i aprovada per la Comissió de Descentralització de l'Ajuntament de Barcelona, de la qual formen part els Regidors-Presidentes dels actuals Districtes de la Ciutat. La seva aportació, personal i en nom del Consell de Districte, ha estat determinant per elaborar una proposta que vol tenir en compte les característiques dels barris i districtes i les opinions dels Consellers i de les Entitats.

Ara, amb aquesta carpeta, volem posar a l'abast dels Consells de Districte la documentació necessària per informar i per demanar el parer de tots els ciutadans interessats en la nova Divisió en Districtes de Barcelona. Necessitem la col.laboració de tots els Consellers de Districte per aconseguir una Divisió Territorial de la Ciutat, coneguda i acceptada per la gran majoria dels ciutadans.

Ajuntament de Barcelona

Descentralització i Participació Ciutadana

Papers

Nº 1

1. Plànol de la ponència

Els nous districtes

Pèr a què serveixen i
per a què serviran els
districtes

Dades dels districtes

Ajuntament de Barcelona

Descentralització i Participació Ciutadana

Papers

Nº 1

2. Ponència de la divisió
territorial de Barcelona

Informe resum de la ponència

Informe a la comissió de descentralització

Decret de Constitució

Propostes inicials

Equips de Govern:

1a. proposta

2a. proposta

Convergència i Unió

Avaluació Tècnica

Taules estadístiques

INFORME-RESUM DE LA PONÈNCIA PER A L'ESTUDI DE LA NOVA
DIVISIÓ ADMINISTRATIVA DE LA CIUTAT.

---

1. Treball de la Ponència.

La Ponència presidida pel Sr. Jordi BORJA ha estat formada pels Srs. Pau CERNUDA, Germà VIDAL, Guerau RUIZ I PENA i Jordi VALLVERDÚ (PSC), Joaquina ALEMANY i Enric VILA (C i U) i Josep M. PUJADAS (Grup Popular).

Ha fet quatre sessions de treball, entre el 16 de setembre i el 6 d'octubre. S'hi han presentat tres propostes diferents i s'ha elaborat la informació i les anàlisis necessàries per avaluar les propostes.

Els problemes i deferències, bastant nombrosos al començament, han quedat reduïts a dos entre l'equip de Govern i C i U i a quatre entre l'equip de Govern i el Grup Popular.

La Ponència ha treballat amb un esperit de gran col·laboració i amb voluntat d'arribar a un acord. Es va decidir, des del començament, no fer cap declaració pública que pogués alimentar la polèmica. Per part de tots els reunits es va manifestar l'esperança d'aconseguir una divisió en districtes que fos acceptable per a tots. Els ponents consideren que s'han sentat les bases per aquest acord al haver-hi coincidència sobre el caràcter dels Districtes, en haver-se resolt la quasi totalitat de problemes de barris i límits dels diversos Districtes i en haver-se reduït les alternatives a dos casos principals (Eixample i Sants-Les Corts).

2. Sobre la concepció del Districte i els objectius de la Descentralització.

2.1. El Districte és considerat com la unitat territorial bàsica de la Descentralització. Per tant es tenen en compte, principalment, els condicionants de la Descentralització de competències, funcions, personal i recursos : - població relativament equilibrada, centrali-

tat i comunicació internes, identitat socio-cultural, àmbit adequat per a la gestió municipal i la prestació de serveis, existència d'infraestructura administrativa (Consell de Districte, Centre Cívic, zona o unitat territorial d'Àrea de l'Ajuntament, etc.) i potencial i previsions de creixement.

- 2.2. El Districte no es confon per tant amb els barris i barriades però tampoc els ha de dividir. Cada Districte és doncs una suma de barris, que són unitats elementals d'organització de la vida social i associativa.
- 2.3. L'objectiu de la Divisió administrativa és crear unitats que serveixin per a la Descentralització i per a la Participació Ciutadana. La Descentralització, per ella mateixa, ja permet el desenvolupament de la Participació però cal que els Districtes, pel seu format i pel conjunt de les seves característiques la facilitin. En aquest sentit s'han d'entendre també els condicionaments indicats (2.1).
- 2.4. L'objectiu participatiu, de cohesió social i d'identitat cultural, però, no pot portar a reconstituir així els antics municipis, doncs la història ha canviat profundament l'estructura de la Ciutat i la seva recreació crea unitats molt poc funcionals. Ara bé, hem considerat que convenia acostar-se el més possible a l'antiga estructura municipal i amb una o dues excepcions es proposa que tots els antics municipis que fins el segle passat voltaven Barcelona siguin la base principal dels Districtes.
- 2.5. Així mateix no hem considerat que els arguments de la cohesió i de la participació hagin de definir Districtes d'estructura homogènia social, on grups, nivells d'equipament, valor del sòl, etc., es correspongui exactament. Al contrari, hem considerat desitjable la diversitat social i urbana, sempre que no impedeixi el funcionament del futur Districte.

- 2.6. Hem tingut molt en compte la xarxa viària bàsica encara que hem pogut comprovar que no imposa solucions úniques sinó que permet sempre optar entre diverses alternatives. En alguns casos, però, sembla evident que crea lligams, i en altres distàncies. Per exemple: Trinitat Vella (St. Andreu i Nou Barris) o La Verneda (St. Martí i St. Andreu). En general hem utilitzat les vies grans com a divisió de Districtes (p.ex. Diagonal).
- 2.7. Els parcs i grans equipaments en general són sovint un element urbà adequat per a dividir dos Districtes, encara que sembla millor que quedin integrats en un de sol. En aquest cas s'ha de deixar molt clar que aquests equipaments seran o d'ús de tots els ciutadans, o d'ús compartit entre els Districtes fronterers quan es tracti d'equipament de Districte.
- 2.8. Hem procurat així mateix incloure en un sol - Districte les grans actuacions de planejament i de projectes urbans, per facilitar la gestió descentralitzada i la participació ciutadana.
- 2.9. Així mateix, hem tingut en compte la xarxa bàsica de centres cívics i de centres administratius de Districte procurant que els nous - Districtes estiguessin dotats des del començament d'aquests equipaments fonamentals.
- 2.10. El criteri de població ja hem dit que és important. Convé una població relativament equilibrada a fi i efecte que tots els Districtes puguin tenir les mateixes competències i funcions. Així mateix cal situar-se per sobre d'uns mínims (per fer possible la gestió, el nivell d'equipaments, etc.) i per sota d'uns màxims (per fer possible l'acostament de la gestió a la ciutadania). Ara bé, hem considerat que no es podria aplicar aquest criteri rígidament. Hem considerat desitjable la xifra de 150.000 a 250.000 habitants amb alguna possible excepció. Per l'equip de Govern -- l'Eixample n'és una doncs considera que requereix una gestió conjunta i que la trama pot -

suportar molt bé la xifra de 300.000 habs. - Per C i U l'excepció és Les Corts, en un sentit contrari (població més baixa) al considerar que hi han altres requeriments més importants.

- 2.11. No s'ha considerat el Districte com a circumscripció electoral, ni s'han tingut en compte els indicadors de representació política, encara que s'ha manifestat l'opinió de que convenia que els nous districtes no modifiquessin significativament la representació actualment existent. Si bé s'ha considerat que en el futur els Districtes seran probablement la circumscripció electoral per a l'elecció dels consellers de Districte, no s'ha discutit la temàtica político-electoral.
- 2.12. Si bé no s'han pogut tenir en compte els treballs de la Descentralització de funcions (en curs) sí que es coneixen les propostes bàsiques (Informe del Gabinet de Programació) així com el fet que les àrees municipals, quan es desconcentren o s'organitzen territorialment, ho fan en grans unitats, encara que diverses (de quatre a vuit en general).

3. Principals acords i problemes de caràcter general.

- 3.1. La Ponència s'ha proposat arribar a un acord precís sobre el nombre i els límits de tots i cadascun dels Districtes, malgrat que els punts de partida eren molt diferents, si bé s'havien aproximat en relació a l'anterior consistori.
- 3.2. El nombre de Districtes oscil·larà entre 9 i 11. Aquesta posició és compartida per l'equip de Govern i per C i U i el Grup Popular, i si bé proposa dotze Districtes també considera acceptable la proposta d'onze.
- 3.3. Un dels dos problemes principals pendents és l'Eixample. Els arguments donats en favor d'un o dos Districtes es consideren vàlids -

per part de tots els ponents si bé s'avaluen diferentment. L'equip de Govern considera - que l'Eixample és una unitat de gestió (urbana i de serveis) i que la qualitat de la trama, la facilitat de comunicació interna, la proximitat d'equipaments fa possible assumir una població superior als altres districtes. En canvi C i U i el Grup Popular consideren que el nombre de població resultant és excessiu i que dificultarà que el nou Districte compleixi correctament els objectius d'acordament de la gestió i de la participació ciutadana. Així mateix, consideren que les diferències internes de l'Eixample faciliten la seva divisió en dos districtes.

- 3.4. L'altre problema important no resolt és el de Sants-Les Corts. També en aquest cas es coincideix a considerar que hi han arguments vàlids en favor d'un o dos Districtes, encara que s'avaluin de forma diferent. C i U i el Grup Popular s'inclinen per dos Districtes: Sants-Zona Franca i Les Corts-Pedralbes, consideren que un sol Districte és massa gran, sobretot en extensió i de comunicació interna difícil i de gran heterogeneïtat social. L'argument principal és el de tenir en compte la història i la personalitat administrativa i la representativitat política específica de Les Corts i el fet de que un Districte format per Les Corts-Pedralbes compleix els requeriments mínims per ser viable. L'equip de Govern opta per un sol Districte doncs considera de més els altres arguments: la coherència de la divisió (si s'accepta el Districte de Les Corts se'n poden fer molts altres: Sagrada Família, St. Gervasi, Montjuïc, Turó de la Peira-Vilapiscina, Clot-Camp de l'Arpa, etc.); la viabilitat del Districte Sants-Les Corts (les fronteres avui són tan imprecises que es polemitzarà sobre l'adscripció de la zona entre l'Av. Madrid i de la Travessera de Les Corts); i la necessitat d'incloure (per no situar-se per sota de 100.000 hab.) en el Districte de Les Corts d'una zona com Pedralbes més pròxima a Sarrià i separada per la Diagonal-Ciutat Universitària.

- 3.5. Els altres problemes o diferències són més fàcilment superables com Fort Pius (límit in

ferior: Meridiana) o Gràcia (amb Vallcarca de preferència a Guinardó). S'ha adoptat el criteri que en tots els casos que hi han problemes de límits o d'adscripció de nuclis o barris es consultarà a les entitats de la zona (Poble Sec-Montjuïc, Parc, límits de Gràcia - amb St. Gervasi, Penitents-Teixonera, Verneda, etc.).

En l'apartat següent es resumeixen els problemes de barris i límits plantejats i la solució que se'ls ha donat.

4. Problemes concrets i solució proposada.

4.1. Montjuïc-Poble Sec.

Acord sobre la possible integració a Barcelona Vella o a Sants. Tots els grups estan d'acord en tenir en compte la relació Zona Franca-Montjuïc.

4.2. Gràcia-Vallcarca o Gràcia-Guinardó.

Acord entre Equip de Govern i C i U en favor de Gràcia-Vallcarca. El Grup Popular opta per Gràcia-Guinardó però no en fan una qüestió fonamental.

4.3. Trinitat Vella.

Acord de tots els grups per integrar Trinitat Vella a St. Andreu (i no a "Nou Barris").

4.4. St. Martí-Verneda.

Disposició de tots els grups a tenir en compte l'opinió de les entitats de la zona per decidir sobre la seva integració a St. Martí (Poble Nou - Besòs) o a St. Andreu. L'Estació i la via de ferrocarril separen aquests barris de St. Andreu, més que la Gran Via, respecte a Poble Nou-Besòs, però es considera -- que cal confirmar-ho.

4.5. Districte "Besòs".

La proposta del Grup Popular, que crearia un nou districte amb barris dels Districtes de St. Andreu i de St. Martí no és assumida pels altres grups. El Grup Popular tampoc en fa -- una qüestió fonamental.

4.6. Clot-Camp de l'Arpa.

Acord per incloure el barri al Districte de St. Martí límit superior Pare Claret.

4.7. Límits de Gràcia.

Acord per revisar límits de Gràcia pel costat de St. Gervasi i pel costat de Penitents-Teixonera (consultar a entitats).

4.8. Fort-Píus.

Alternatives : Gran Via (Grup Popular); C. Ribas (E. Govern) o Meridiana (C i U). Solució -- preferida però no decidida : Meridiana.

4.9. Barri "Parc".

Acord en decidir definitivament sobre la base -- de consultar a les entitats-. Solució preferida: St. Martí. Alternatives : Barcelona Vella o Eixample.

4.10. Límits superiors de Barcelona Vella.

Per carrer Pelai i Plaça Catalunya millor que -- per Tallers.

4.11. Eixampla.

Dues alternatives : un o dos Districtes.

4.12. Les Corts.

Dues alternatives: Districte Les Corts-Sants o dos Districtes : Les Corts-Pedralbes i Sants -- Zona Franca.

Com ja hem dit els casos de l'Eixample i Les -- Corts són els dos problemes importants no re -- solts.

5. Nota sobre revisió de límits.

Entre St. Martí i St. Andreu : c/. Mallorca en lloc de c/. Múrcia.

Entre Horta i St. Martí : c/. Pare Claret en lloc de c/. Freser.

- Entre Horta i St. Andreu : Pg. Maragall per deixar Torre Llobeta i Congrés en el mateix Districte.
- Entre Gràcia i Horta : Establir el límit per - Morato-Taradell (per seguir més exactament el peu de la Creueta del - Coll).
- Eixample - Barcelona Vella : Pelai en lloc de Tallers.
- St. Martí - Eixample : Meridiana en lloc de c/. Ribas.
- Sobre barris Verneda-Sant Martí : Es manté la proposta inicial (St. Martí).
- Sobre el barri del Parc : Es manté la proposta inicial (St. Martí) però - pot acceptar-se la seva integració a Barcelona - Vella.

6. Numeració i nom dels Districtes.

- Nº 1 - CIUTAT VELLA
- Nº 2 - SANT MARTÍ
- Nº 3 - SARRIÀ - SANT GERVASI
- Nº 4 - EIXAMPLE (Alternativa : 4 DRETA EIXAMPLE
4 bis ESQUERRA EIXAMPLE)
- Nº 5 - SANT ANDREU
- Nº 6 - HORTA - GUINARDÓ
- Nº 7 - SANTS-LES CORTS (Alternativa :
7 SANTS-MONTJUÏC
7 bis LES CORTS)
- Nº 8 - GRÀCIA
- Nº 9 - DISTRICTE NORD.

CONCLUSIONS I PROPOSTA FINAL A LA COMISSIO DE DESCEN-
TRALITZACIO MUNICIPAL I PARTICIPACIO CIUTADANA DEL -
PRESIDENT DE LA PONENCIA DE DIVISIO TERRITORIAL DE LA
CIUTAT.

---

15 novembre 1983

1. La Ponència per a l'estudi de la nova divisió ad-
ministrativa de Barcelona va acabar la seva tasca
el 17 d'octubre, quan fou informada i va discutir i -
acceptar l'Informe-resum del seu treball, iniciat a -
començament de setembre, que va presentar-li el seu -
president, Jordi Borja. Es va considerar que hi havia
un acord bàsic sobre el caràcter dels Districtes, que
s'havien resolt molts problemes d'integració de bar -
ris en uns o altres Districtes i de límits exactes -
entre els Districtes, i que s'havien aproximat molt -
les posicions sobre el nombre final dels Districtes.
Subsistien només dues diferències: Eixample i Les Corts-
Sants (un o dos districtes en cada cas). Considerant
que tots els grups atribuïen una gran importància po-
lítica i tècnica a les diferents solucions proposades,
es va acordar traslladar el problema a l'Alcaldia per
què consultés amb els caps dels diferents grups per -
intentar d'arribar a una proposta acceptada per tots.
2. Un cop efectuades aquestes consultes l'Alcaldia
va informar al President de la Ponència de la pos-
sibilitat d'arribar a un acord àmpliament majoritari
sobre la base de fer una proposta de Deu Districtes,
en la qual es contempla l'existència d'un Districte a
Les Corts-Pedralbes, i un altre a Sants. L'Eixample -
es manté com un sol Districte. Aquesta és la proposta
que, conjuntament amb l'Informe-resum de la Ponència,
es porta avui a la Comissió de Descentralització per-
què la informi i la traslladi als òrgans de govern de
l'Ajuntament.

El President de la Ponència vol fer constar el seu re-
coneixement per la cooperació de tots els membres de
la Ponència i per la voluntat d'arribar a un acord -
que han manifestat en tot moment els dos grups, del -
govern i de l'oposició, més importants, el Socialista
i el Convergència i Unió.

Independentment de les reserves (personals i de caràcter estrictament tècnic) que pugui tenir sobre algun aspecte de la solució proposada (com segurament els - succeix o succeirà als altres membres del Consistori), considera que la solució proposada és una bona solució, ja que respon correctament als objectius de la - Descentralització que es resumeixen a l'Informe i amb els quals poden coincidir tots els grups presents en aquest Ajuntament. Per tant, demanem que la Comissió de Descentralització faci seva aquesta proposta.

3. A l'Informe-resum de la Ponència s'hi plantegen altres problemes de menor entitat i que no oposaven al govern i a l'oposició, però sobre els quals hi havia diferències de criteri amb algun Consell de Districte, organitzacions polítiques de barri, entitats o grups de veïns. Després d'haver efectuat consultes amb els Presidents de Districte i amb els membres de la Ponència, així com amb representants d'entitats de barri, proposem les solucions següents :

- Montjuïc-Poble Sec. Acceptar la demanda dels barris que envolten Montjuïc, de formar part del mateix Districte. Entre Sants i Ciutat vella es proposa Sants, per raons de comunicació interna, similitud de problemàtica urbana i equilibri demogràfic.
- Límits entre Gràcia i Sant Gervasi. Acceptar la demanda de la Federació d'Associacions de Veïns i d'altres grups i entitats, de respectar la unitat de Sant Gervasi i de mantenir el Putxet a Sant Gervasi. S'inclou a Gràcia la zona de l'església dels Josepets.
- Fort Pius. Evitar la fragmentació del barri de Fort Pius i baixar el límit amb el Districte de Sant Martí a l'Avinguda Meridiana (Fort Pius s'integra, doncs, a l'Eixample pràcticament en la seva totalitat).
- Barri "Parc". Malgrat l'oposició del Consell del Districte I hem considerat que és més lògic mantenir aquest petit barri a Sant Martí. El futur urbanístic recomana la seva integració. Els veïns de la Ciutat vella tindran el mateix accés als equipaments del litoral, encara que el barri del "Parc" pertanyi a un altre Districte.

- Límits Ciutat vella-Eixample. (Entre Universitat i Plaça Catalunya) : Confirmem la proposta de Pelai en lloc de Tallers.
- Congrés i Torre Llobeta. Considerem que han d'anar al mateix Districte i fer passar el límit de districte pel Passeig Maragall. Aquests dos barris s'integren al Districte de Sant Andreu.
- Altres casos com Trinitat Vella (a Sant Andreu), Sant Martí-Verneda (a Sant Martí) o límits del Clot-Camp de l'Arpa amb Guinardó (P. Claret i no Fresser) considerem que ja havien quedat pràcticament resolts. Les consultes fetes han confirmat l'opció presa.
- Segurament hi ha qüestions de límits que són revisables com Gràcia amb Collcerola, límits entre Gràcia i St. Gervasi (c. Saragossa o Príncep d'Astúries), Camp Grassot entre Gràcia i Eixample-Sagrada Família, Trinxant o Navas entre Sant Martí i Sant Andreu, Pare Claret o Travessera entre Gràcia i Eixample, etc. Mantenim les propostes que van aprovar-se en principi a la Ponència, però considerem que la informació i discussió que es faci a cada Districte permetrà introduir, si cal, alguna modificació.

4. Nom, número i seu de Districte. La Comissió Ciutadana va manifestar-se a favor d'un nom únic de Districte, és a dir, evitar si era possible els noms compostos. A la proposta final només es manté Sarrià-Sant Gervasi (dos antics municipis) i Sants-Montjuïc (un antic municipi i una muntanya molt característica de la Barcelona històrica). La Comissió Ciutadana també recomenava la numeració correlativa i en el sentit de les agulles del rellotge per facilitar la seva difusió. Hem procurat fer-ho així, sense renunciar a mantenir el número actual quan ha estat possible.

Els noms escollits corresponen: dos a la Barcelona històrica (Ciutat vella i Eixample) i set al rosari de municipis del seu entorn, que van ser integrats a Barcelona a finals del segle XIX i a començament del XX. Només ha calgut inventar-se un nom : Districte Nord, per designar el que correspon al conjunt de bar

ris que s'han conegut com Nou Barris i els situats a sota del Turó de la Peira.

Les seus de Districte que s'indiquen, no són sempre definitives. En alguns casos la provisionalitat és evident, Horta i Nord. En altres, quan són districtes que són el resultat de la fússió de dos, hem indicat la seu que ofereix actualment millors condicions (Eixample, Ciutat Vella). No hem indicat els casos que caldrà crear delegacions de zona o barri, ja que han d'ésser els nous Districtes els que les estableixin. El Programa d'inversions quadriennal de l'Ajuntament preveu entre les actuacions prioritàries i urgents, la de l'ampliació, condicionament i en alguns casos creació, de les seus dels Districtes.

5. Informació i popularització dels nous Districtes.

Es proposa fer immediatament una sessió informativa a la seu de tots els Consells de Districte, adreçada fonamentalment als consellers de Districte i representants d'entitats i organitzacions dels diferents barris que els componen.

Un cop aprovada la nova Divisió en Districtes, s'editarà un plànol i un fulletó que facin possible una gran difusió.

JORDI BORJA,
PRESIDENT DE LA PONÈNCIA PER A
L'ESTUDI DE LA NOVA DIVISIÓ AD-
MINISTRATIVA DE BARCELONA.

DECRET DE CONSTITUCIÓ DE LA PONÈNCIA DE
DIVISIÓ DE LA CIUTAT.

Vist el contingut de l'article 7è. de la Llei Especial de Barcelona i l'article 29 del Reglament d'Organització, Funcionament i Règim Jurídic de les Corporacions locals,

D I S P O S O

Primer.- CONSTITUIR una Ponència especial per a l'estudi de la nova divisió administrativa de la Ciutat, depenent de la Comissió de Descentralització Municipal i Participació Ciutadana, amb la finalitat específica de proposar la reestructuració del número i límits dels actuals Districtes municipals.

Segon.- L'esmentada Ponència serà presidida pel Tinent d'Alcalde-Vicepresident de la Comissió de Descentralització Municipal i Participació Ciutadana, Il.lm. Sr. Jordi BORJA I SEBASTIA i integrada com a vocals pel Tinent d'Alcalde-Vicepresident de la mateixa Comissió, Il.lm. Sr. Pau E. CERNUDA I BARRIOS i els Regidors Il.lm. Sr. Guerau RUIZ I PENA, Il.lm. Sr. Jordi VALLVERDÚ I GIMENO, Il.lm. Sr. Germà VIDAL I REBULL, Il.lm. Sr. Enric VILA I ANDREU, Il.lma. Sra. Joaquina ALEMANY I ROCA i Il.lm. Sr. Josep Maria PUJADAS I PORTA.

Barcelona, 29 de juny de 1983

L'ALCALDE,

PROPOSTA A LA PONÈNCIA DE L'EQUIP DE GOVERN.

"LA DIVISIO TERRITORIAL DE BARCELONA".

Les notes que segueixen pretenen únicament -
iniciar la discussió a la Comissió de Descen-
tralizació, a la Ponència especial i a la -
Comissió Ciutadana.

L'Equip de Govern considera que els estudis
i conclusions que van elaborar-se i discutir
se àmpliament en el període de 1980-82, així
com la proposta que va presentar-se al Ple -
el 16 de juliol de 1982 són vàlids en els -
seus trets fonamentals, però està disposat a
estudiar modificacions i alternatives per a-
conseguir el més alt nivell d'acord possible,
tant en el sí del Consistori com en el con -
junt de la Ciutat.

Barcelona, 6 setembre 1983

JORDI BORJA
President de la Ponència.

D I V I S I Ó   T E R R I T O R I A L   D E   B A R C E L O N A

I. Justificació de la Divisió Territorial elaborada en el període 1979-1982.

" La necessitat d'aquesta nova organització es fonamenta en dos - fets essencials : primer, en el desequilibri existent entre els districtes actuals pel que fa a la seva població i estructura i, segon, en la voluntat d'aquest Consistori d'anar cap a una àmplia descentralització político-administrativa del poder municipal, per tal d'incidir amb eficàcia en la millora de la qualitat de vida dels ciutadans i permetre la més àmplia participació dels mateixos en la presa de decisions. Aquesta voluntat de descentralitzar l'administració municipal i de fer possible la participació s'ha considerat com el condicionament de la Ciutat. En conseqüència, en configurar els nous districtes, s'han tingut en compte els següents principis socials, territorials i administratius :

- 1er. Que els àmbits del poder descentralitzat siguin significatius com a àmbits de vida col·lectiva i de vida associativa, especialment en el passat immediat;
- 2on. Que les funcions i camp de decisió política dels òrgans descentralitzats puguin incidir en les causes de les necessitats socials i locals generades dins el seu àmbit territorial d'actuació deixant per als òrgans de govern de la Ciutat les qüestions que necessiten un tractament d'àmbit ciutadà;
- 3er. Tenir un sistema senzill i clar de presa de decisions polítiques i administratives;

../...

NOTA: Veure apartat 5 de la carpeta (plànols)

4art. Disposar d'unitats administratives i de gestió amb la dotació tècnica i de personal adequada al cost més baix possible.

Així mateix s'han tingut en compte els següents objectius polítics :

1er. Assegurar al ciutadà una participació més directa en les decisions col·lectives;

2on. Permetre que les decisions i funcions que es puguin fer en un esglaió polític-administratiu no es decideixin en l'esglaió superior;

3er. Dotar els òrgans descentralitzats de la capacitat política, administrativa, i econòmica necessària per incidir en la qualitat de vida del seu entorn, facilitant la integració social i territorial; i

4art. Afavorir les comunitats d'interessos i la solidaritat ciutadana.

Els estudis específics que s'han realitzat, les conclusions dels quals s'han condicionat mútuament, són els següents :

- Anàlisi territorial del Municipi de Barcelona i el seu entorn.
- Estudi dels àmbits territorials adequats per a l'exercici de competències i per la prestació de serveis.
- Anàlisi dels mecanismes de participació possibles i de l'experiència dels existents.

L'estudi territorial ha identificat les unitats mínimes o barris que tenen una identitat històrica i social, si bé els objectius de la descentralització i les exigències d'eficàcia dels serveis públics requereixen àmbits més grans de prestació. Les barriades històriques han estat, doncs, delimitades i s'han agrupat per definir cada districte en base a criteris de proximitat geogràfica i de les relacions socials existents en l'actualitat, tenint en compte per això els àmbits d'actuació de les Associa-

cions de Veïns, l'anàlisi dels moviments diaris residència-treball de les relacions telefòniques i de les accessibilitats per transport públic, així com l'existència de centralitats que ofereixen cohesió, tant en els seus aspectes urbans, com en els comercials i de relació humana.

L'estudi dels mecanismes de participació ha suposat analitzar els sistemes de connexió entre els ciutadans i les organitzacions socials, per una banda i l'organització administrativa municipal, per l'altra, fent especial referència als Consells Municipals de Districte.

L'estudi dels àmbits territorials adequats per a l'exercici descentralitzat de les funcions públiques ha partit del supòsit que els òrgans descentralitzats, qualsevol que sigui el seu poder de decisió, han d'actuar amb eficàcia. S'ha considerat el cost de cada servei transferible, la corresponent dotació de personal, els àmbits i estàndars territorials dels serveis i el cost i la dotació d'una organització administrativa alternativa.

Els criteris qualitatiu i quantitatiu obtinguts de l'anàlisi territorial i dels estudis d'estructura administrativa juntament amb els principis polítics, han servit per avaluar alternatives i arribar a unes conclusions que han fonamentat la proposta final.

Aquestes conclusions han permès definir Barcelona en tres grans unitats desiguals que són reflex, tant de la realitat social urbana como d'uns remots condicionaments geogràfics. Però l'estudi de les funcions i l'anàlisi dels problemes de l'administració local han portat a una proposta de divisió de la ciutat en unitats menors, que no poden ser els barris (n'hi ha més de cinquanta), perquè per la seva exigüitat territorial i humana no poden esdevenir entitats adequades per al bon govern municipal. Les unitats que s'han considerat més adequades són les que tenen una població al voltant de 200.000 habitants, sempre i quan no es presentin característiques especials de centralitat, extensió o preponderància d'usos no residencials. D'aquesta manera s'ha arribat a la formulació de la proposta d'organització terri-

torial i administrativa de la Ciutat de Barcelona en nou districtes".

(Conclusió de l'Àrea de Descentralització del període 1979-1982)

2.- Criteris per la divisió territorial 1984.-

- 2.1.- Es manté bàsicament la proposta de 1982 (nou Districtes) amb algunes modificacions secundàries (veure annexos 1 i 2).
- 2.2.- No correspon a la Divisió en Districtes de la Ciutat la fixació de límits als barris o barriades, encara que sí que s'indiquen els barris o barriades compreses a cada Districte (sense pretendre ser exhaustius).
Es tindran, però, en compte els límits (sempre discutibles) de barris-barriades per evitar la seva partició. Es possible alguna excepció, en el cas de grans barriades per exemple : Trinitat Vella (Nou Barris), pot anar a Sant Andreu. El reconeixement i la relació amb els barris i les seves entitats correspon al Consell de Districte.
- 2.3.- Els Districteshauran de tenir un número i un nom, amb significació històrico-ciutadana : Centre, Eixample, Sant Martí de Provençals, Sant Andreu, Gràcia, etc., encara que no correspongui exactament als límits dels antics municipis o n'englobi més d'un. En alguns casos es pot utilitzar nom doble : p.e. : Sarrià-Sant Gervasi; Sants-Les Corts. És un objectiu de la divisió territorial crear unitats que tinguin identitat socio-cultural. Per tant, cal tenir en compte els elements històrics i simbòlics. Però no s'han de confondre amb els barris que tindran la seva personalitat pròpia dins de cada districte.
- 2.4.- Els problemes de toponímia i de delimitació dels Districtes i eventualment de barris o barriades es resoldran o es rectificaran sobre la base de dictàmens tècnics, enquestes sociològiques i consultes polítiques i cíviques.
- 2.5.- En la divisió definitiva caldrà tenir en compte la incidència dels grans projectes urbans en la mesura que configuren àrees d'actuació urbanística i, sobretot, que poden fer desaparèixer fronteres (o, potser, en algun

cas, crear-se de noves). S'ha demanat nota a Urbanisme.

2.6.- La centralitat del Districte és una qüestió clau, tant per raons pràctiques, com simbòliques. Convé que cada districte tingui un centre polític-administratiu accessible (vint minuts a peu, bus o metro, seria la distància-temps desitjable per la majoria dels veïns, encara que no és possible per les zones extremes de cada districte); significatiu (tant la localització com l'edifici). El Districte ha de tenir el seu "campanar". Es tindrà en compte també la proximitat del mercat i zona comercial, de correus i policia i el caràcter atractiu dels recorreguts a peu per accedir-hi.

2.7.- En els Districtes on hi hagin barris o zones que siguin molt perifèrics o marginals i que tinguin un nombre suficient de població, es procurarà crear una Delegació del Consell de Districte amb les funcions i serveis que suposen una relació més intensa amb els ciutadans, Guàrdia Urbana, Targeta Rosa i altres serveis a la tercera edat, etc. Es podrà fer normalment a la seu d'un Centre Cívic o d'un Centre de barri.

2.8.- En la discussió sobre els Districtes no s'ha de considerar com a únics arguments vàlids els d'homogeneïtat social o urbanística. La diversitat en tots sentits és també una característica positiva d'un Districte. Tampoc es pot pretendre, des d'un altre punt de vista, fer Districtes, absolutament iguals en superfície i població (encara que cal respectar uns màxims i mínims per garantir l'eficàcia funcional i la participació ciutadana).

2.9.- La Divisió territorial de Barcelona ha de quedar definitivament reconeguda per la Carta Municipal perquè adquireixi així la màxima importància i quedi garanti-

da la seva estabilitat.

2.10.- Convé estudiar la possible articulació entre Districtes i Ens Metropolità. ¿Els Districtes haurien d'estar representats en la futura Corporació Metropolitana?.

A N N E X 1P R O P O S T A 1982

Aquesta nova proposta, que manté l'organització en nou unitats, seguint el mètode d'anàlisi, els principis i les conclusions del treball inicial respecte la gestió pública, comporta fonamentalment una modificació de límits en tot el sector nord-oriental del municipi i es justifica en el sentit de que els districtes resultants són més equilibrats en població actual i futura i tenen més coherència urbanística que els proposats a l'anexe número 1.

Aquesta proposta final, que presentaren els autors de l'estudi, és, amb la població de 1981, la següent :

A. Ciutat Vella	52.900	
Raval	47.800	
Barceloneta	20.000	
Poble Sec	40.500	
Parc	<u>4.500</u>	165.700 hab.
 B. Dreta Eixample	55.600	
Esquerra Eixample	113.300	
St. Antoni	<u>44.800</u>	213.700 hab.

C. Vallcarca	35.200	
Gràcia	82.900	
Sagrada Família	<u>78.400</u>	196.500 hab.
D. Les Corts-Sants	172.500	
Font de la Guatlla	9.000	
Montjuïc	4.800	
Zona Franca-Port	<u>27.300</u>	213.600 hab.
E. Pedralbes	10.900	
Vallvidrera	2.100	
Sarrià	42.100	
St. Gervasi	<u>105.500</u>	160.600 hab.
F. Vall d'Hebron	20.800	
Horta	51.400	
Carmel	48.000	
Guinardó	<u>83.100</u>	203.300 hab.
G. Nou Barris	130.000	
Vilapicina	<u>82.300</u>	212.300 hab.
H. St. Andreu	60.400	
Bon Pastor	15.600	
Congrés	11.600	
La Sagrera	52.600	
La Verneda-St.Martí	<u>62.300</u>	202.500 hab.
I. El Poblenou	60.100	
Barris del Besòs	27.700	
Clot-Camp de l'Arpa	62.400	
El Fort Pius	<u>33.800</u>	184.000 hab.

A N N E X 2

POSSIBLES MODIFICACIONS I ALTERNATIVES A LA PROPOSTA DE
1982 - (agost 1983)

DISTRICTE A - Barcelona Vella o Centre.

Seu : Plaça Bonsuccés
 Alternativa : Garcia Morato

Ciutat Vella	52.900
Raval	47.800
Barceloneta	20.000
Poble Sec	40.500
Montjuic (Montanya)	

161.200

Modificacions : El barri del Parc s'incorpora a St. Martí Poble Nou (actuació urbanística Renfe-litoral).

La montanya de Montjuïc s'integra -
 al Districte central ja que és so -
 bretot un equipament cultural, es -
 portiu i d'ús de tota la Ciutat.

DISTRICTE B (1) - Eixample - Alternativa o Complement

Seu : c/. Aragó-Bruch.

Dreta Eixample	55.600
Esquerra Eixample	113.300
St. Antoni	44.800
Sagrada Família	78.400
Fort Pius (Oest.)	20.000
	<hr/>
	312.000

DISTRICTE B (2) - Eixample

El mateix que B (1)

Sense Sagrada Família 233.600

Modificacions : Sagrada Família i Fort Pius (Oest) -
están urbanísticament integrats a -
l'Eixample.

El districte resultant és molt gran
però la trama urbana pot assumir-ho
bé.

Es difícil integrar Sagrada Família
en altres districtes però es propo -
sen alternatives (veure C)

DISTRICTE C (1) - Gràcia-Guinardó.

Seu : Rius i Taulet
 Complement : Lesseps-Guinardó.

Gràcia 82.900

Guinardó 83.600

166.000

DISTRICTE C (2)

S'afegeix Sagrada Família

Total : 244.400

DISTRICTE C (3) - Proposta 82

Gràcia-Sagrada Família-Vallcarca

Total : 196.500

Comentari : Sagrada Família s'integra malament a Gràcia. Guinardó també, però menys.
 Deixar Gràcia sol (o Gràcia-Vallcarca = 118.000) resulta un Districte - massa petit.

Proposta alternativa - Dos Districtes.

- C Gràcia-Vallcarca-Vall d'Hebron - 160.000 (aprox.)
- C bis Sagrada Família-Guinardó-Camp de l'Arpa - 190.000 (aprox.)

Aquesta proposta que s'acosta a la de 1981, planteja problemes de centralitat i augmenta de forma poc justificable el nombre de Districtes. El Districte F (Horta) que en resulta és molt petit.

DISTRICTE D - Sants-Les Corts.

Seu : Hostafrancs
(Eix Plaça Espanya-Plaça de Sants).

Les Corts-Sants	172.500
Font de la Guatlla	4.800
Zona Franca-Port	27.300
Montjuïc (barris)	4.800

213.600

Comentari : Es manté la proposta de 1982 (amb l'excepció de la montanya de Montjuïc i modificacions de límits a la zona Universitària i a la zona Pl. Macià).

Problemes : a) Les Corts. Barri amb personalitat, antic Municipi i actualment districte.

Si es manté com a Districte resulta - molt petit (52.941 h.) encara que s'hi afegís Pedralbes-Zona Universitària - (11.659), resultaria un Districte de - 64.600 i malgrat el previsible creixement seria la meitat dels altres. Es - proposa una alternativa menys satisfactòria (Districte E-2).

b) La zona Universitària podria anar en - un sol Districte, bé al D, o bé al E - (Sarrià).

c) Convindria integrar plenament la Plaça Macià a l'Eixampla o a Sarrià-St. Gervasi i tallar el Districte D per Entença (entre Infància Carlota i Diagonal).

DISTRICTE E (1) - Sarrià-Sant Gervasi.

Seu : Sarrià

Pedralbes	10.900
Vallvidrera	2.100
Sarrià	42.100
St. Gervasi	105.500

 160.600

Comentari : Es manté la proposta de 1982 amb possibles modificacions de límits (vegeu Districte D).

DISTRICTE E (2)

Afegir-hi Les Corts / Zona Universitària.

Total : 213.000

Seria un gran Districte de l'Oest de la Ciutat que pivotaria sobre Sarrià - Plaça Macià - Plaça Comas (amb possible delegació a Les Corts). Es una solució més complicada que la de 1982 (Sants-Les Corts).

DISTRICIE F (1) - Horta

Seu : Horta

Horta	51.400
Vall d'Hebron	20.800
Vallcarca	35.200
Carmel	48.000

 155.400

Modificacions : S'afegeix Vallcarca i se separa Guinardó.

És una proposta coherent amb la C(1) però que té l'inconvenient d'incloure Vallcarca (que s'integra millor a Gràcia) i de donar poca sortida cap al centre de la ciutat al Districte (argument més discutible).

DISTRICIE F (2) - Proposta 82

Horta-Vall d'Hebron-Carmel-Guinardó

Total : 203.300

DISTRICIE F (3)

Horta-Carmel 100.000

Districte resultant de la subdivisió del C en dos. No - val per defecte de població. És una de les principals - raons per desestimar l'alternativa de dos districtes C.

DISTRICTE G - Barcelona-Nord.

Seu : Sóller-Llucmajor

"Nou Barris"	120.000
--------------	---------

Turó de la Peira Vilapicina	83.000
--------------------------------	--------

203.000

Igual que la proposta de 1982, amb exclusió de Trinitat Vella.

DISTRICTE H - St. Andreu.

Seu : St. Andreu

Sant Andreu	60.400
Trinitat Vella	10.000
Bon Pastor-Baró de Viver	15.600
Congrés	11.600
La Sagrera - Navas	52.600
	<hr/>
	150.200

Es manté la proposta de 1982, amb inclusió de Trinitat Vella i exclusió de Sant Martí-Ver^uda.

DISTRICTE I - St. Martí de Provençals.

Poble Nou	60.100
Barris Besòs	27.700
St. Martí-Verneda	62.400
Clot-Camp de l'Arpa	62.400
Fort Pius Est	13.000
Parc	4.500
	<hr/>
	230.100

Modificaci3n : Proposta 82

S'inclou St. Martí-Verneda (separats per ferrocarril de St. Andreu) i Fort Pius Est - Parc barri (zones que les actuacions urbanístiques en marxa tendeixen a integrar el litoral - Poble Nou).

Es discutible la inclusió part alta Clot (Camp de l'Arpa) que hom pot considerar més integrada a Guinardó, però sembla que es manifesta una opinió més favorable a St. Martí.

SEGONA PROPOSTA A LA PONÈNCIA I A LA COMISSIÓ CIUTADANA.

(15 de setembre de 1983).

Correccions de la proposta anterior i reducció de les alternatives.JUSTIFICACIÓ

- 1.- És manté el nombre de Districtes : NOU. L'equip de govern no fa d'aquest nombre una qüestió de principi i considera que pot optar-se per augmentar o disminuir en una o dues unitats el nombre de districtes sense que variï el concepte. Ara bé, les discussions amb totes les àrees de l'Ajuntament i l'anàlisi geogràfica, social i funcional del territori, ens ha portat al convenciment que nou districtes representen l'equilibri idoni entre les conveniències funcionals de la descentralització (que ens faria inclinar per 4 a 6 unitats) i el reconeixement de les realitats històriques, socials i administratives (que augmenten el nombre d'unitats).

- 2.- L'objectiu de la divisió territorial de Barcelona és la Descen-
tralizació, és a dir, la creació de Districtes amb competències i recursos importants (vegeu document Gabinet de Programació). Per tant, la funcionalitat dels Districtes des del punt de vista de l'exercici de competències i de la distribució de recursos humans i materials de l'Ajuntament, és el criteri decisiu. Entenem que si bé la Descentralització augmenta les possibilitats de Participació dels ciutadans, no s'han de confondre els dos conceptes. Paral·lelament a l'elaboració d'una proposta de Divisió Territorial es treballa en dues altres direccions:
  - a) El Programa de Descentralització de competències i funcions; i
  - b) La reglamentació de les formes de participació, tant a nivell de Districte com de Ciutat. En cap cas, però, s'ha plantejat fer un estudi ni una proposta de caràcter polític-electoral, si bé és de preveure que, en el futur, els Consells de Districte siguin elegits.

- 3.- La Divisió Territorial de Barcelona no es proposa definir i delimitar els barris o barriades de la Ciutat. S'han tingut en compte els barris o barriades per evitar que poguessin que-

dar trencats per la divisió en districtes, si bé en alguns casos és molt difícil de determinar els límits exactes dels barris, i fins i tot decidir si una zona té el caràcter de barri o no. Ens hem basat sobretot en l'opinió de les entitats ciutadanes i associacions de barris, encara que som conscients que de vegades les opinions són contradictòries o bé entren en contradicció amb altres criteris que també hem de tenir en compte: trama urbana i planejament, centralitat i accessibilitat, evitar grans diferències de població entre els districtes, etc.

En qualsevol cas la Divisió en Districtes no es confón ni presuposa una divisió completa en barris i barriades.

4.- Les principals modificacions i reduccions d'alternatives que es proposen són :

- 1 (A). Poble Sec i Muntanya de Montjuïc s'integren al Districte Central-Barcelona Vella, encara que consideren que és una proposta revisable (podrien anar al D).
- 2 (B) L'opció preferent és la que integra Sagrada Família a l'Eixample, amb l'excepció de la zona o barri de Camp Grassot, que s'incorpora a Gràcia, i es redueix significativament la població del Districte. Es modifiquen els límits de Fort Pius (en gran part integrat a l'Eixample).

Comentari sobre els Districtes A i B.-

Es consideren Districtes amb unes característiques especials, determinades sobretot per la seva centralitat, el que comporta que s'hi procurin integrar grans equipaments de caràcter ciutadà (Montjuïc, Ciutadella) o el que s'admetin nivells de població més alts dels desitjables per els altres Districtes (Eixample).

- 3 (C) Opció preferida : Gràcia-Vallcarca, amb ampliació de límits (Camp Grassot, zona esquerra Major de Gràcia, Josepets, Penitents) que dóna més coherència i més població al Districte proposat.

4 (D) i 5 (E). L'opció preferida és la de 1982, és a dir, unir Sants i Les Corts. Considerem que la Diagonal és un bon límit entre Districtes, encara que pot estudiar-se la conveniència de deixar tota la Ciutat Universitària en un sol Districte.

6 (F) Optem també per la proposta de 1982 : Horta-Vall d'Hebró, Carmel i Guinardó, per raons de coherència i de població.

Es mantenen les propostes per als Districtes 7(G), 8(H) i 9(I), amb algunes modificacions secundàries de límits (Fort Piús).

PROPOSTA DE C I U A LA PONENCIA

Setembre 1983

Introducció

La proposta de CiU difereix de la proposta de l'equip de govern pel que fa al nombre de districtes (11), en el sentit de mantenir Les Corts com a districte donada la seva particular identitat, i a dividir l'Eixample en dos districtes donada la seva exagerada extensió, la qual cosa suposa alguna rectificació final referida a Gràcia i el Guinardó, que s'entén s'adeqüen a les seves característiques físiques segons la proposta que s'acompanya.

Justifiquen així ambdues particularitats:

L'EIXAMPLE

POSSIBILITATS DE DOS DISTRICTES.

Si agafem tots els barris que corresponent a l'Eixample ens trobem amb una població molt nombrosa, que sobrepassa el nombre adequat d'habitants que convé que tingui cada districte. Els barris són:

Dreta de l'Eixample	56.600
Esquerra de l'Eixample	113.300
Sant Antoni	44.800
Sagrada Família	78.400
Fort Pius	38.300
	<hr/>
	330.400

Aquestes xifres són tretes de l'informe Casassas-Cluse, i poden no ser exactes. Sembla clar i transparent, doncs, separar els dos districtes i la població serà:

Dreta de l'Eixample	55.600
Sagrada Família	78.400
Fort Pius (Oest)	26.300
	<hr/>
	160.300
Esquerra de l'Eixample	113.300
Sant Antoni	44.800
	<hr/>
	158.100

Aquesta població està calculada sense variar límits dels districtes.

Posats a remodelar la ciutat en altres districtes, a més de tenir en compte els barris, s'ha d'observar sobre el pla de Barcelona, els carrers que componen aquests barris municipals, de vegades ben absurds.

Per exemple el límit del districte VI, és el carrer Provença, però no se sap perquè, en arribar al carrer Mallorca, i torna a pujar al carrer Rocafort fins al carrer Còrsega.

Cal cercar uns límits que a la vegada siguin naturals (delimitant barris) i que siguin el més entenedors possible (en línies rectes), de manera que el ciutadà ho entengui.

Els límits de la Dreta de l'Eixample-Sagrada Família podrien ser:

Plaça Catalunya, Ronda de Sant Pere, Via Laietana, c/ Princesa, Passeig Pujades, seguir la línia del ferrocarril fins l'Avinguda Diagonal, c/ Cartagena (fins tocar l'Hospital de Sant Pau), Av. Sant Antoni Ma. Claret, Passeig de Sant Joan, Còrsega, Av. Diagonal, Rambla de Catalunya fins Plaça de Catalunya.

Els límits de l'Esquerra de l'Eixample:

Plaça Catalunya, La Rambla, c/ Tallers, Ronda Sant Antoni, carrer Urgell, Avinguda del Paral·lel, carrer Tarragona, Infanta Carlota, Av. Diagonal, Rambla de Catalunya fins Plaça de Catalunya.

Raons per mantenir Les Corts com a districte independent

La idea bàsica subjacent a la proposta de Les Corts com a districte independent és que qualsevol delimitació d'unitats territorials fent servir els principis socials, administratius o polítics, no pot alterar unitats significatives de relacions socials.

Les Corts: barriada històrica de Barcelona.

- Les Corts és una de les barriades històriques de Barcelona. Fou municipi independent de la ciutat i ha estat capdavantera a mantenir viu un sentiment-identitat de comunitat, diferenciada de les que voltaven llurs límits. És cert que els límits històrics ja no són tan clars degut al pas del temps, la transformació urbanística i el creixement dels llocs d'habitatges; i que les relacions amb Sants són estretes, però, en qualsevol cas el sentiment de comunitat perdura.
- Tractar la història de les Corts no és objecte d'aquestes notes però hom pot assenyalar algunes dades que il·lustren la singularitat de les Corts. Així, el nom apareix esmentat per primera vegada en un document de 1066 i ja al segle XIV es pot parlar de les Corts com un agrupament amb personalitat pròpia. En aquella època el territori, molt més extens que l'actual, comprenia aproximadament des del que ara és el Palau de Pedralbes fins a la cruïlla dels actuals carrers d'Aragó i Urgell.

La personalitat de les Corts es forjarà definitivament durant el segle XIX, en concret durant els 61 anys (1836-1897) en què va gaudir d'independència municipal. En aquesta època, el municipi experimentà un important desenvolupament arran de la instal·lació d'indústries d'envergadura, que atragueren nous pobladors, formant-se el barri de les Corts Noves, al voltant de la plaça Concòrdia. La personalitat pròpia que va adquirir en aquesta època no es va perdre amb l'agregació a Barcelona i ha anat perdurant fins ara. Cal preservar aquest sentiment de comunitat car el manteniment de la personalitat pròpia de les barriades enriqueix tota la ciutat en el seu conjunt. Aquest objectiu podria veure's dificultat si s'integra les Corts a un districte amb altres barriades, igualment riques en història però amb una personalitat diferent.

Els límits físics.

- Una de les raons que s'exposen per tal de no acceptar les Corts com a districte independent, radica en l'afirmació que no hi ha límits clarament definits amb Sants. En aquest sentit, s'adueix que l'Avinguda de Madrid/carrer de Berlín uneix

més que separa. Hom pot dir davant d'aquesta afirmació que una bona aproximació a la validesa dels límits físics bé donada pels límits humans, és a dir, l'opinió de les persones que viuen a les zones frontereres i que se senten d'una barriada o d'una altra, en funció dels lligans que mantenen amb elles. En aquest sentit, les diferents enquestes que s'han elaborat sobre aquest tema han ofert el resultat que una clara majoria de la població que viu a la zona Avinguda de Madrid/Travessera de Les Corts, es considera pertanyent a les Corts.

Població.

- La desigual dimensió demogràfica i resident dels districtes no és, en sí mateixa, una limitació decisiva per a l'administració municipal si es tracta d'àmbits territorials significatius per raons històriques o per relacions avui intenses.

De fet, no existeix una metodologia satisfactòria per a delimitar divisions territorials. No hi ha mai una única definició ni un únic criteri per a delimitar territoris. La delimitació dependrà dels objectius que es vulguin aconseguir i dels problemes que s'estiguin considerant. En el cas que ens ocupa, sembla que les raons històriques justificarien la creació d'un districte amb menor població.

- D'altra banda, però, cal tenir en compte que Les Corts és una barriada de Barcelona amb un fort potencial de creixement; un creixement que ja s'ha manifestat els darrers deu anys, en contrast amb la tònica general de la ciutat.

L'evolució de la població resident a les seccions censals incloses a la proposta de Les Corts - districte independent, així ho demostra.

El creixement que ha experimentat, representa un 2'87% anual acumulatiu, enfront del 0'06% que ha experimentat la ciutat en el seu conjunt. En especial destaca la zona compresa entre Travessera-Avinguda de Madrid-Berlín, amb un 4'32%, i on es concentra el principal potencial del creixement de la barriada. Urbanitzacions com Sol de Baix han fet augmentar notablement la població en una zona susceptible de créixer més els propers anys.

Les Corts com a districte actual.

- Actualment Les Corts funciona ja com a districte independent. Aixó suposaria uns avantatges de gestió si es mantingués la proposta de Les Corts - districte. D'altra banda, la població actual al districte XI és de 110.200 persones, no massa allunyada de la que presenta la proposta.

Si bé es perdria la part de població corresponent a la zona de l'Eixample que ara s'integra al districte XI, aquesta pèrdua es compensaria amb la inclusió i creixement previsible de la zona Travessera-Avinguda de Madrid-Berlín.

DIVISIÓ EN DISTRICTES ⁽¹⁾

A - Poble Sec, Raval, Ciutat Vella, Barceloneta	161.200 hab.
B - Esquerra Eixample, Sant Antoni	148.100 hab.
C - Dreta Eixample, Sagrada Família i Fort Pius Oest	160.000 hab.
D - Guinardó, Gràcia	169.000 hab.
E - Vallcarca, Vall d'Hebron, Horta, Carmel	155.400 hab.
F - Sants, Zona Franca, Font de la Guardilla, Montjuïc	135.500 hab.
G - Les Corts	120.000 hab.
H - Vallvidrera, Pedralbes, Sarrià, Tibidabo, Sant Gervasi	125.600 hab.
I - Nou Barris, Vilapicina	216.300 hab.
J - Sant Andreu, Congrés, Bon Pastor, La Sagrera, La Verneda	195.100 hab.
K - Clot, Camp de l'Arpa, Poblenou, Besòs Fort Pius Est	160.000 hab.

(1) Veure apartat 5 de la carpeta (plànols)

AVALUACIÓ DE LES TRES PROPOSTES PRESENTADES A
LA PONÈNCIA (Equip de Govern, CIU i G.Popular).

RESUM DE L'INFORME TÈCNIC ELA
BORAT PELS SRS. CASSAS I CLU-
SA. (Octubre 1.982)

0. El Mètode d'Avaluació de l'Informe "Resultats de la presentació pública i dictamen final" (Març 1982)
0. El procés de decisió municipal ha portat a la definició de tres propostes de nous Districtes: la de l'Equip de Govern, la del Grup Convergència i Unió i la del Grup Popular, amb 9, 11 i 12 Districtes respectivament. L'avaluació i quantificació de les diferències entre les propostes es pot fer amb els mateixos mètodes d'anàlisi i criteris que van servir per a tractar els resultats de la informació pública sobre el projecte inicial; la descripció metodològica es presenta en els paràgrafs següents.
1. L'existència de propostes alternatives d'organització en districtes porta necessitat de comparar-les, tant per a decidir quina és la més adequada com per entendre la importància de les diferències entre elles. En l'estudi de "L'Organització Territorial i Administrativa de Barcelona" l'avaluació d'alternatives es va reduir a comparar les propostes de 35 unitats (barriades), de 9 unitats, de tretze unitats (districtes municipals actuals) i de 3 unitats ("unitats territorials primàries"). La comparació de canvis parcials o completes obliga a millorar i afinar els criteris utilitzats prèviament. Es tracta de fet, d'argumentar el perquè una proposta de nou districtes és més adequada a les necessitats de la descentralització que una altra de deu o de tretze districtes, o per què el canvi d'adscripció d'una barriada millora o empitjora la proposta inicial.
2. Els criteris, quantificats amb indicadors, han de posar de relleu el grau en que cada canvi o cada proposta alternativa ajuda a resoldre els problemes de l'organització actual en tretze districtes municipals i facilita la voluntat de descentralització de l'Ajuntament. Els problemes a resoldre són coneguts:
- Els districtes actuals trenquen barriades històriques i separen barriades contigües de problemàtica urbana semblant.
  - Els districtes actuals tenen diferències en extensió, població i problemàtica urbana.
  - Les diferents Unitats Administratives de l'Ajuntament fan servir divisions diferents de la ciutat, que tampoc coincideixen amb els districtes municipals actuals.
  - Alguns resultats de l'organització centralitzada de l'Ajuntament són insatisfactoris i l'eficàcia pot millorar amb la descentralització.
3. El mètode i les conclusions d'anàlisi que van servir per arribar a la proposta inicial en nou districtes, continuen essent vàlids, després d'haver desestimat moltes de les crítiques rebudes. L'avaluació de les propostes alternatives d'organització en districtes, ha de considerar conjuntament, doncs, els "principis territorials", els "d'eficàcia de la gestió pública" i els aspectes de "coherència metodològica".
4. Els criteris i indicadors que serviran per l'avaluació de les tres pro-

postes alternatives són els següents:

CRITERI	INDICADOR
ASPECTES TERRITORIALS	
- GRANDÀRIA	<ul style="list-style-type: none"> . Relació de les xifres de població entre el districte de més població i el districte més petit, segons la població actual. . Relació de les xifres de població que resultarien de l'edificació permesa pel Pla General Metropolità (població potencial).
- UNITAT URBANÍSTICA	<ul style="list-style-type: none"> . Consideració de l'accessibilitat interna per la xarxa de Metro. . Adequació a les tres grans unitats territorials primàries de Barcelona.
ASPECTES DE LA GESTIÓ PÚBLICA	
- GRANDÀRIA	<ul style="list-style-type: none"> . Superació de la població de cada districte respecte el llindar dels 200.000 habitants.
- CENTRALITAT ADMINISTRATIVA ACTUAL	<ul style="list-style-type: none"> . Posició cèntrica o excèntrica dels edificis que poden ser o són seu de Consells de Districte.
ASPECTES DE MÈTODE	
- AGRUPAMENT DE BARRIADES	<ul style="list-style-type: none"> . Aplicació a tota la ciutat d'alguns dels principis que, en cada proposta, serveixen per definir algun districte.

5. Dels criteris exposats, es consideren primordials els d'unitat urbanística, que són els més propers a la percepció dels ciutadans i els que condicionen més, tant la composició "física" i urbanística dels districtes com la seva adaptació a les funcions descentralitzables. Les conclusions dels requeriments territorials de les funcions públiques es materialitzen en el criteri de superar els 200.000 residents. El criteri de centralitat administrativa és important perquè significa aprofitar al màxim els edificis administratius municipals existents o en projecte. Els districtes actuals són afavorits amb aquest criteri degut a que els edificis existents són herència dels antics municipis agregats, l'extensió dels termes municipals dels quals es tingueren en bona part en compte en definir els districtes municipals, actualment vigents.

6. La quantificació de cada "indicador" és la següent:

- Relació entre el districte de població més gran i el de població més petita: quocient de poblacions actuals d'aquests dos districtes de cada proposta. Es calcula, també entre els dos districtes extrems en població, resultants d'excloure els anteriors.
- Població potencial: els mateixos quocients indicats, amb les poblacions previstes per a cada districte pel Pla General Metropolità, quan s'hagi esgotat l'edificació permesa per aquest Pla d'Urbanisme vigent.
- Accessibilitat interna de la Xarxa de Metro: comparació entre el nombre de connexions existents de les barriades d'un districte i el nombre possible de connexions (1).
- Adequació a les tres unitats territorials primàries de Barcelona: nombre de districtes que, en cada proposta, queden inclosos sense fraccionar-se en les tres unitats territorials definides "L'Organització Territorial i Administrativa de Barcelona" (pàg. 76) (la Barcelona Central, la Barcelona del Sud-Oest i la Barcelona del Nord-Nord Est).
- Grandària de població: nombre de districtes que, en cada proposta, superen el llindar dels 200.000 habitants, segons la població actual i segons la població potencial prevista pel Pla General Metropolità.
- Centralitat administrativa actual: consideració de la posició cèntrica o excèntrica dels edificis administratius existents (i en projecte) de l'Ajuntament, dins de cadascun dels districtes definits en cada proposta.
- Agrupament de barriades: per a cada proposta, semblança entre el nombre de districtes que té i el nombre que en resultaria de generalitzar el criteri que ha servit per a definir un dels districtes (per exemple: quants districtes es podrien justificar si es generalitzés a tota la ciutat el criteri de 65.000 habitants del Districte cinquè?)

7. Els criteris i indicadors presentats recullen les conclusions de l'anàlisi territorial i de l'eficàcia de la gestió pública del treball original. El mètode d'avaluació pot ser criticat en dos aspectes principals. En primer lloc, perquè no estableix la ponderació entre els diferents criteris. I en segon lloc, perquè dona molta importància als criteris de semblança de població (quatre d'un total de deu). Aquests problemes s'han tingut en compte, entenent que l'efecte de diferents ponderacions no afectava a l'ordre final de les propostes alternatives.

---

(1) La consideració d'un criteri de "centralitats urbanes" va ser desestimat després de comprovar que donava resultats semblants per a cada proposta.

Conclusions

Els resultats de l'exercici d'avaluació reflexat a la Taula de la pàgina següent indiquen que de les tres propostes actuals, la que presenta millors resultats és la de l'Equip de Govern, tant respecte als deu criteris inicials com respecte al criteri addicional dels Centres Cívics. La del Grup Popular queda molt per sota de la del Grup de Convergència i Unió.

La proposta de l'Equip de Govern presenta els millors resultats respecte els criteris d'accessibilitat interna, unitat urbanística, centralitats administratives i coherència dels criteris definidors. La proposta del grup de Convergència i Unió, presenta els millors resultats respecte els criteris d'equilibri de població, especialment en considerar la població resident potencial segons el Pla General Metropolità. El potencial de 2.032.400 habitants pel municipi de Barcelona pot ser reduït, però, per la gestió dels Plans Especials de Reforma Interior en procés d'aprovació definitiu.

Si bé els resultats de la comparació de les dues propostes no són de gaire entitat, l'avaluació d'altres propostes possibles ("Resultats de la presentació pública i Dictamen final", Març 1982, pàg. 74) indica que les propostes de nou Districtes compleixen millor el conjunt de criteris considerats que les propostes amb un nombre superior de Districtes. Els aspectes que menys satisfan els criteris considerats són la grandària del Districte de l'Eixample de la proposta de l'Equip de Govern i la reduïda dimensió demogràfica del Districte de Les Corts i el Districte Gràcia-Guinardó de la proposta del Grup de Convergència i Unió.

CRITERIS TERRITORIALS DE RELACIONS HUMANES I D'UNITAT URBANISTICA

CRITERIS D'ALTERNATIVES. NÚMERO D'ORDRE DE CADA PROPOSTA RESPECTE A CADA CRITERI.	CRITERIS D'AVALUACIÓ		RELACIÓ ENTRE LA POBLACIÓ DEL DISTRICTE MES GRAN I LA DEL MES PETIT		RELACIÓ ENTRE LA POBLACIÓ DEL DISTRICTE MES GRAN I LA DEL MES PETIT		ACCESSIBILITAT INTERNA PER METRO		NÚMERE DE DISTRICTES DINS LES 3 UNITATS BÀSICS DE BARRIA.		CRITERIS D'EFICÀCIA DE LA GESTIÓ PÚBLICA		CRITERI DE MÈTODE		PUNTAJO I ORDRE FINAL										
	PROPOSTES D'INCREMENTACIÓ EN DISTRICTES	AMB POBLACIÓ DE 1.981	EXCLOENT DISTRICTES EXTREMS	AMB POBLACIÓ DE 1.981	AMB POBLACIONS POTENCIALS DEL PLA GENERAL METROPOLITÀ	TOTS ELS DISTRICTES	EXCLOENT DISTRICTES EXTREMS	2	3	1	2-3	NÚMERE DE DISTRICTES QUE SUPEREN ELS 200.000 HABITANTS	AMB POBLACIONS POTENCIALS DEL P.G.M.	CENTRALITATS ADMINISTRATIVES EXISTENTS I EN PROJECTE	NÚMERE POSSIBLE DE DISTRICTES APLICANT CERTS CRITERIS	Total Centr. parc. Cívics	TOTAL								
																		AMB POBLACIÓ DE 1.981		AMB POBLACIONS POTENCIALS DEL P.G.M.		CENTRALITATS ADMINISTRATIVES EXISTENTS I EN PROJECTE		NÚMERE POSSIBLE DE DISTRICTES APLICANT CERTS CRITERIS	
																		EXCLOENT DISTRICTES EXTREMS	TOTS ELS DISTRICTES	EXCLOENT DISTRICTES EXTREMS	TOTS ELS DISTRICTES	EXCLOENT DISTRICTES EXTREMS	TOTS ELS DISTRICTES	EXCLOENT DISTRICTES EXTREMS	TOTS ELS DISTRICTES
1. Proposta Equip Govern-83	1	2	2	2	3	3	2	1	1	2-3	1	1	1	1	16	1	17 (1*)								
2. Proposta C. i U.	2	1	1	1	1	3	3	1	2	1	2	2	2	2	18	2	20 (2*)								
3. Proposta Grup Popular	3	3	3	3	2	1	1	2	2	2-3	3	3	3	3	25	3	28 (3*)								

* * SEGME 000 *
 * * TABLA 001 *
 * * * * *
 * * * * *
 * * * * *
 * * * * *
 * * * * *

* MARGINAL HORIZONTAL NO. 001 ÍNDEXS

* MARGINAL VERTICAL NO. 002 10 DISTRICTES

POB 70 POB 80 CRE PO MEN 70 MEN 80 CR MEN VE 70 VE 80 CRE VE DENSI TURISM RADICA EDIF VIVEN
 *****
 *****

	POB 70	POB 80	CRE PO	MEN 70	MEN 80	CR MEN	VE 70	VE 80	CRE VE	DENSI	TURISM	RADICA	EDIF	VIVEN
0	17642021768196	100	1617	1363	84	1131	1334	117	181	314	1065	80321	669892	
1 CIUTAT VELLA	180079	118940	66	1164	903	77	1554	2148	138	308	275	102	6586	51485
2 SANTIS	188211	186844	99	1536	1328	86	1180	1397	118	89	292	50	9131	73699
3 LES CORTS	63827	85493	133	1935	1587	82	866	959	110	155	350	44	3057	31758
4 ELXAMPLE	324886	307773	94	1292	1119	86	1568	1864	118	413	361	499	9327	125523
5 SARRIÀ-ST. GERVASI	147094	142886	97	1728	1185	68	1040	1358	130	72	419	168	7828	57510
6 GRÀCIA	150751	149521	99	1449	1221	84	1430	1639	114	284	332	87	8091	62222
7 HORTA	186645	202440	108	1975	1599	80	763	963	126	182	286	22	10524	67732
8 DISTRICTE NORD	192431	208161	108	2003	1599	79	612	837	136	274	262	23	8143	67954
9 SANT ANDREU	126601	155267	122	1801	1663	92	874	946	108	221	283	30	8647	55152
10 SANT MARTÍ	203677	210871	103	1746	1460	83	927	1098	116	231	291	40	8987	76857

DEFINICIO DELS INDICADORS (Columnes)

POB 70 Total població 1970
 POB 80 Total població 1980
 CRE. PO. Índex de creixement de la població.
 S'obté a partir de:
 Població 1980 x 100 / Població 1970

MEN 70 Mens/10.000 habitants 1970. Es considera la població de mens entre les edats de 0 a 9 anys. Ve expressada en tants per deu mil sobre la població total.

MEN 80 Mens/10.000 habitants 1980. Idem que la variable anterior referida a 1980.

CR. MEN. Índex de creixement de mens, 1970-1980. Valor en tants per deu mil. 1980x100/valor en tants per deu mil 1970.

VE 70 Vells/10.000 habitants 1970. Es considera població vella aquella que supera els 65 anys. Ve expressada en tants per deu mil sobre la població total.

VE 80 Vells/10.000 habitants 1980. Idem que la variable anterior referida a 1980.

DENSI. Densitat de població. Expressada en habitants per hectària.

TURISM. Turisme/1000 habitants. Es calcula a partir de: Turismes zona x 1000/habitants zona. Dades de 1980.

RADICA. Nombre d'establiments dels tipus: Bancs, caixes, Cíes d'assegurances i comerç immobiliari. Dades del padró de radicació de 1977.

EDIF. Total d'edificis. Cens de 1980
 VIVEN Total vivendes. Cens de 1980.

Ajuntament de Barcelona

Descentralització i Participació Ciutadana

Papers

Nº 1

4. Historia i realitat actual dels districtes

Introducció

Història de les divisions territorials de Barcelona
Dades de 50 barris de Barcelona

Planejament urbanístic i divisió territorial

Sectorialització dels serveis de Neteja

Sectorialització dels Serveis Socials

Sectorialització del Servei d'Extinció d'Incendis i Salvament

Valoració preus del sòl

I N T R O D U C C I O

Aquest plec conté un conjunt de documents destinats a proporcionar elements d'informació i de reflexió sobre la divisió territorial de Barcelona, i que d'alguna manera han estat tinguts en compte pels autors.

Primer hi ha un text de L.Casassas, en el qual es resumeix la història de les divisions administratives de la ciutat. Aquest text s'ha de llegir acompanyat del plànol "Antics Municipis", i els tres de "Districtes Municipals" (fins 1924, 1924-49, 1950-83).

El lector trobarà tot seguit un conjunt de dades per barris (50) que li permetran d'analitzar la composició dels Districtes proposats i avaluar els canvis que consideri convenient. Aquests 50 barris tenen el seu origen en els 33 que s'han fet servir els darrers anys (Estadística Municipal, Federació d'Associacions de Veïns), i que en alguns casos s'han subdividit, car eren suma de barris (Nou Barris, Sants-Les Corts, etc.) Aquestes dades estadístiques van acompanyades d'un plànol. També s'inclou el plànol amb les barriades que va establir la Federació d'Associació de Veïns (1980), a partir d'una proposta d'Anna Alabart, i que ha estat un moment principal de la història recent de la divisió territorial de Barcelona.⁽¹⁾

---

(1) Veure apartat 5 de la carneta (plànols)

Hem demanat a diferents àrees i serveis de l'Ajuntament que ens expliquessin la seva organització territorial, quan la tinguin, i la consideració que els mereix la divisió en Districtes. En algunes àrees l'adequació dels Districtes és relativament fàcil, com els Serveis Socials. En altres, les característiques del territori -Planejament urbanístic- o el cost del Servei -Neteja- condicionants decisius que s'han de tenir en compte si es vol evitar que la descentralització resulti poc operativa o molt cara. Publiquem notes dels tres casos i dos plànols, àrees de Planejament urbanístic i unitats territorials de Neteja⁽¹⁾. Hem renunciat, en canvi, a publicar un plànol de xarxa viària bàsica per dificultats tècniques de reproducció i perquè hem comprovat que, en general, la xarxa viària condiona poc la divisió territorial a Barcelona, les comunicacions principals i les vies-frontera són prou conegudes i visibles i els projectes en curs poden canviar algunes situacions (p.exemple: Meridiana, continuació xarxa Cerdà cap a Poble Nou, Cinturó litoral, etc.). També incluim una nota sobre la desconcentració de Bombers.

Finalment publiquem una nota i el plànol correspo--
 (1)
 nent sobre el valor del sòl a Barcelona, a partir de la proposta de valors de repercussió en procés d'aprovació. Hem considerat que és un indicador interessant per analitzar - l'homogeneïtat i l'heterogeneïtat social i de qualitat urbana dels Districtes.

Aquest plec, que conté fonamentalment informació estadística i cartogràfica, ha estat possible gràcies al treball i a la competència de Josep Mª Canals i Ernest Maragall, i dels equips del Pla de la Ciutat i d'Estadística Municipal.

(1) Veure apartat 5 de la carpeta (plànols)

DISTRICTES MUNICIPALS A BARCELONA

Quan Barcelona, un cop enderrocades les muralles (1954) inicià la seva espectacular expansió pel Pla, comptava amb 183.787 habitants. Rodejaven el Pla una sèrie de pobles, bàsicament agraris (Sants, les Corts, Sarrià, Sant Gervasi, Gràcia, Horta, Sant Andreu i Sant Martí), en alguns dels quals havia començat, també, la implantació industrial. En total, aquests pobles comptaven amb 50.690 habitants.

El dia 24 d'abril de 1897, Barcelona anexà els pobles del Pla, excepta Horta, que ho fou en 1904, i Sarrià, que ho fou el 1921. No sempre s'estengué la necessitat de l'anexió ni s'aprovà la forma, sovint força irregular, amb que foren dutes a terme, repetint-se les protestes, resistències i els descontentaments.

El 1878, l'Ajuntament de Barcelona havia procedit a la primera divisió moderna de la Ciutat en deu Districtes i cinquanta tres barris. Als Districtes, hom els donà un nom, referit a algun edifici important que es trobava en la demarcació. Així, aparegueren els Districtes de Llotja, de la Universitat, de les Dressanes, de la Concepció, de l'Hospital ...

Després de les anexions, l'any 1897, l'Ajuntament procedí a una nova distribució dels Districtes, per adaptar-los a la nova configuració del terme. Es mantingué, però, el nombre de deu i es suprimiren els noms, atorgant, a cada Districte un número (de l'1 al 10).

Posteriorment, hi hagué d'altres agregacions: tal com s'acaba de dir, el 1904 s'anexà Horta i el seu raval de Vallcarca; el 1921, Sarrià; després, Vallvidrera i part de Sant Bartomeu de la Quadra, el tros de Santa Coloma situat a la dreta del riu Besós, la Marina de l'Hospitalet, que va de Montjuïc al riu Llobregat, part davall de la prolongació de la Gran Via ... Aquestes agregacions provocaren alguns retocs en la distribució dels Districtes municipals, però es continuà mantenint el nombre de deu i les variacions no foren massa importants.

Quan, després de la guerra civil, començaren les grans onades immigratòries i s'inicià el desenvolupament industrial accelerat que caracteritzà aquella etapa de postguerra, la ciutat de Barce-

lona començà a expandir-se cap als límits del terme. Semblà que el creixement de la ciutat anava a emprendre dues direccions principals (N i NW) que havien de configurar la morfologia futura de Barcelona. Per això, el Plenari, el dia 22 de març del 1949, decidí crear dos districtes nous, tot mantenint, en línies generals, els trets principals de la divisió vigent. Formaren el Districte XI, el sector de les Corts, la part alta de l'esquerra de l'Eixample i la part baixa de Pedralbes. Constituïren el Districte XII la barriada de la Sagrada Família, el Guinardó, el Carmel i tots els territoris de la Vall d'Hebron.

Més endavant, tingeren lloc algunes modificacions petites i rectificacions de límits, que no alteraren substancialment al mapa dels Districtes. Foren modificacions que, principalment, obeeïren al fet de que l'assentament poblacional seguí direccions noves, diferents a les previstes, i a que es produí de forma caòtica.

L'expansió dels barris del Nord de la Ciutat, on es concentrà un contingent important de població principalment obrera que manifestà un desig de participació major i de gestió directa dels seus afers, portaren a l'Ajuntament, l'any 1979, després de les primeres eleccions democràtiques, a dividir el Districte IX en dos sectors, que quedaren separats per la barrera important de la Meridiana. Foren els anomenats Districte (Nord), amb els Nou Barris i Porta, i el Districte IX (Sud), amb el sector de Sant Andreu del Palomar i barris adjacents. I aquesta és la divisió que continua vigent, fins ara.

Per tant, hom pot dir que, des del 1949, la divisió de Barcelona en Districtes ha permanescut invariada (prop de 35 anys) i que, de fet, la seva estructura bàsica continua essent la del 1897 (més de 86 anys) tot i els canvis enormes experimentats, tant en la morfologia urbana com en l'administració.

Segons el Cens del 1981, Barcelona compta amb una població de 1.754.579 habitants. Per tant, de de l'enderroc de les muralles ha crescut més del 850%, que vol dir un augment, en xifres absolutes de 1.570.792 habitants. Vol dir que, des del moment en que acabaren les anexions, la creixença de Barcelona ha representat un 147%, o sigui, en xifres absolutes, un augment de 1.044.244 habitants.

Hom ja pot comprendre que al citat increment poblacional, a l'expansió de la superfície edificada i a l'expansió de les funcions i dels serveis municipals ha correspost una diversificació d'organismes de l'administració municipal o estatal i que aques-

ta, per a la seva gestió més eficaç, ha hagut de procedir a dividir la ciutat en les entitats territorials que els semblaven més addients, prescindint, moltes vegades, de la divisió en districtes municipals, al tenir en compte, a voltes, només les pròpies i exclusives necessitats. L'encavalcament resultant de tantes divisions político-administratives diferents; l'existència, de fet, de tretze districtes municipals amb dificultats d'implantació, ha estat una font de problemes de funcionament, ha estat una font de complicacions en les relacions entre els organismes públics i en la quantificació de diverses dades estadístiques i ha estat un motiu de confusió pel ciutadà que, ara, no pot identificar una única i comuna divisió territorial que ens parla de districtes. Com a exemple del que s'acaba de dir, es poden citar els disset districtes de la Policia Nacional i de les Comissaries; els trenta set districtes del Servei de Correus; les tretze zones del Registre de la Propietat; les dotze zones de Contribució, molt diferents als Districtes; les tretze àrees d'actuació dels Jutjats Municipals ...

Sembla que no cal insistir en el fet de que el creixement poblacional experimentat per Barcelona i el seu repartiment territorial no s'efectuaren respectant els termes dels antics municipis del Pla. Això ha fet que, per molts retocs que els calgués fer, no es pot defensar el considerar els dits termes com a nous Districtes municipals, tot i que s'ha de reconèixer que entre alguns dels seus vells residents segueix latent una aspiració vers una més àmplia autonomia que servís per reparar la forma, sovint arbitrària, en que foren fetes algunes de les agregacions.

Però, la irregularitat del dit creixement poblacional i de l'expansió urbana ha portat a una situació que complicaria el restabliment de les antigues autonomies si el que es volia assolir era una eficàcia més gran i una major representivitat de les situacions socials actuals: el vell terme de Sant Martí, per exemple, arribava al Carmel; el de Sant Andreu, arribava als voltants de la Plaça d'Eivissa; el d'Horta, a través del seu raval de Vallcarca, a l'actual avinguda de la República Argentina, etc.

També resulta il·lustratiu comparar les poblacions que tenien els dits municipis al moment de l'anexió, amb el nombre d'habitants que actualment ocupen els termes històrics dels pobles del Pla:

Municipi	Cens del 1887	% del total	Cens del 1981	% del total
Barcelona	272.481	67,2	418.000	23,9
Les Corts	4.811	1,2	92.000	5,3
Gràcia	45.042	11,1	82.800	4,7
Horta	3.437	0,8	155.400	8,9
Sant Andreu del P.	14.971	3,7	296.100	16,9
St. Gervasi de C.	8.206	2,0	106.400	6,1
Sant Martí de P.	32.695	8,0	430.000	24,5
Sants	19.105	4,7	116.300	6,6
Sarrià	4.630	1,1	55.200	3,1
	<u>405.378</u>		<u>1.752.200</u>	
	=====		=====	

Finalment, cal remarcar que, avui, Barcelona constitueix el centre d'una aglomeració metropolitana que agrupa prop de quatre milions d'habitants. Necessàriament, l'organització en Districtes Municipals ha de tendir, cada cop més, a estructurar ordenadament tot l'entorn metropolità. Les velles i, a vegades, entranyables divisions han perdut operativitat i representativitat i han esdevingut obsoletes i gens útils.

LLUÍS CASASSAS

7.11.83

NOTA: Veure apartat de la carpeta (plànols)

* SEGME 000 *
 * TABLA 001 *
 * PAS 1 *

S.I.E. * ESTADISTICA MUNICIPAL. 50 BARRIS MERCATS
 *
 * MARGINAL HORIZONTAL NO. 001 INDEXS
 * MARGINAL VERTICAL NO. 002 BARRIS MERCATS

	POB 70	POB 80	CRF	PO	MIN	70	NEN	80	CR	NEN	VE	70	VE	80	CRE	VE	DENSI	TURISM	RADICA	EDIF	VIVEN
1 BARCELONETA	26975	20044	74	1350	1058	78	1219	1819	149	227	243	1	1064	8191							
2 ZONA FRANCA-PORT	28225	27813	98	2274	1640	72	568	616	108	22	293	7	1603	9965							
3 FONT DE LA GUATLLA	9184	9099	99	1538	1361	88	1060	1286	121	213	311	1	366	3544							
4 MONTJUIC	6550	4826	73	1667	1485	89	1094	1450	132	11	309	1	429	1964							
5 POBLE SEC	47313	40977	86	1244	1063	85	1443	1870	129	333	285	5	1589	16795							
6 ST ANTONI	46003	45244	98	1254	1085	86	1600	1912	119	577	324	33	1130	18247							
7 RAVAL	73146	48326	66	1154	897	77	1546	2180	140	521	248	13	2276	21075							
8 CASC ANTIC	34191	20785	60	1073	783	72	1687	2271	134	245	356	47	1400	8883							
9 FORT PIUS	33088	39030	117	1446	1351	93	1392	1516	108	359	327	20	990	15844							
10 POBLE NOU	64135	60579	94	1513	1394	92	1218	1360	111	116	312	20	4054	23353							
11 BARRIS DEL BESOS	44711	37722	84	2136	1239	58	531	784	147	348	252	2	1319	11567							
12 SANTS	85998	98468	114	1510	1420	94	1211	1347	111	473	294	28	4518	38562							
13 ESQUERRA DE L'EIXAMPLE	119664	114089	95	1351	1152	85	1533	1823	118	462	359	131	3039	47323							
14 DRETA DE L'EIXAMPLE	71635	5842	77	1109	853	76	1895	2306	121	261	453	303	2529	23317							
15 SGRDA. FAMILIA	79056	79250	100	1346	1216	90	1346	1697	126	544	327	28	2464	30998							
16 CLOT-CAMP DE L'ARPA	52549	62670	119	1475	1511	102	1279	1317	102	441	300	9	2868	25668							
17 SABRERA	41040	52922	128	2027	1779	87	760	829	108	360	294	11	1718	18410							
18 VERNEDA-ST-MARTI PROV	44130	52874	119	2018	1657	82	505	755	149	373	285	10	858	17488							
19 ST.GERVASI DE CASOLES	114399	108421	94	1692	1148	67	1086	1432	131	214	430	158	4456	44153							
20 GRACIA	87894	84454	96	1301	1121	86	1586	1832	115	503	333	69	4589	35820							
21 QUINARIO	87237	98664	101	1813	1404	77	847	1100	129	367	325	19	4184	32123							
22 CONGRES	13825	11844	85	1579	829	52	674	1138	168	518	317	1	323	4016							

S.I.E. * ESTADÍSTICA MUNICIPAL. 50 BARRIS MERCATS

* SEGME 000 *
 * TABLA 001 *
 * PAS 2 *

* MARGINAL HORIZONTAL NO. 001 INDEXS

* MARGINAL VERTICAL NO. 002 BARRIS MERCATS

	POB 70	POB 80	CRE PO	NEN 70	NEN 80	CR	NEN	VE 70	VE 80	CRE	VE	DENSI	TURISM	RADICA	EDIF	VIVEN
23 ST. ANDREU DEL PALOMAR	36382	53558	147	1576	1746	110	1210	1063	87	219	272	12	3602	20503		
24 BON PASTOR	16751	15618	93	1875	1598	85	720	825	114	99	245	1	1900	4710		
25 PEDRALBES	9050	11659	128	2053	1276	62	693	826	119	55	421	5	643	4049		
26 SARRIÀ	39169	42858	109	1750	1290	73	1000	1182	118	83	390	20	2809	16400		
27 VALLCARGA	34503	35687	103	1872	1445	77	999	1120	112	192	326	6	2235	14098		
28 CARMEL	42073	49160	116	2154	1887	87	522	686	131	436	245		2454	16197		
29 HORTA	35106	39460	112	1953	1632	83	794	995	125	158	289	5	2967	12042		
30 TURÓ DE LA PEIRA	27368	22299	81	1750	857	48	143	1125	151	409	305		1168	7640		
31 ST. GENÍS	9771	11687	119	2274	1518	66	769	943	122	26	279		552	3720		
32 PROSPERITAT	28922	33818	116	2128	1747	82	535	698	130	569	258	3	1311	10769		
33 VALLVIDRERA	2287	2191	95	2216	1647	74	721	1200	166	2	193		1137	1693		
34 ST. PERE-RIBERA	44050	28781	65	1146	903	78	1650	2218	134	246	275	31	1764	12882		
35 HOSTAFFRANCS LA BORDETA	22082	22822	103	1372	1314	95	1243	1440	115	307	294	10	1120	9605		
36 LES CORTS	41807	52941	126	1973	1586	80	868	990	114	195	344	33	1764	19494		
37 TELIXONERA	7335	8112	110	2169	1830	84	614	721	117	255	269		554	2756		
38 MONTEBAU	9181	8104	88	2129	1153	54	1219	1606	131	83	248		296	1964		
39 PARC VALL D'HEBR.	3542	4497	126	1823	2134	117	533	749	140	63	209		86	1682		
40 VERDUM	16027	13757	85	1877	1544	82	552	915	165	618	258	3	564	4790		
41 CANYELLES	1020	9181	900	2058	2214	107	696	532	76	332	63		80	2921		
42 GUINEUETA	19891	24848	124	2308	1662	72	491	715	145	442	285	5	425	7522		
43 ROQUETES	17054	18572	108	2071	1886	91	454	684	150	358	239		913	5857		
44 TORRE BARO	6352	4421	69	2287	1909	83	495	821	165	17	217		713	1495		
45 CIUTAT MERIDIANA	9561	12822	134	2592	2205	85	369	478	129	335	243		305	3917		
46 VALLBONA	2237	1317	58	2132	1381	64	1211	2141	176	34	167		212	346		

S.I.E. * ESTADISTICA MUNICIPAL. 50 BARRIS MERCATS

* SEGME 000 *
 * TABLA 001 *
 * * *
 * * *
 * PAS 3 *

*
 * MARGINAL HORIZONTAL NO. 001 INDEXS
 *
 * MARGINAL VERTICAL NO. 002 BARRIS MERCATS

	POB 70	POB 80	CRE 80	PO NEN 70	NEN 80	CR NEN	VE 70	VE 80	CRE VE	DENSI	TURISM	RADICA	EDIF	VIVEN
47 TRINITAT NOVA	13193	9395	71	1460	978	66	609	1178	193	409	272	267	2965	
48 TRINITAT VELLA	9012	10008	111	2046	1911	93	565	717	126	94	244	2	613	3200
49 STA. EULÀLIA DE VILAR	22502	26317	116	1783	1475	82	839	1046	124	564	297	5	1033	9345
50 PORTA	27026	30363	112	2087	1586	76	665	846	127	352	279	7	1068	10024

DELEGACIÓ DE SERVEIS D'URBANISME

DIRECCIÓ DE SERVEIS DE
PLANEJAMENT URBANÍSTIC

NOVA DIVISIÓ TERRITORIAL DEL TERME MUNICIPAL DE BARCELONA

(Planejament urbanístic i divisió territorial)

En la mesura que els temes de planejament puguin influir i acotar la divisió territorial, aquests Serveis han superposat sobre els precintes actuals de Planejament, la Nova Divisió i els Districtes Vigents. Aquesta tasca s'expressa en el plànol ad_unt i es poden afirmar d'una primera lectura les següents consi_uderacions:

a) La coincidència per inclusió de la Nova Divisió respecte els Plans Especials en curs en les zones d'edifi_ucació molt consolidada: vegis per exemple l'antic Casc amurallat, la Barceloneta, Sants-Hostafrancs, Gràcia, Carmel...

b) Es constata també una major identificació de les línees divisòries amb límits geogràfics existents o amb grans elements d'infraestructura de la ciutat: criteri coincident amb la major part dels treballs d'estudi i/o planejament urbà en curs. Al tractar-se d'elements generals de la ciutat sembla lògic que la discussió pot involu_ucrar més d'un àmbit territorial. També metodològicament podrà permetre re-fer els límits tradicionals fent compa_utible el mantenir senceres unitats estadístiques d'escala molt desagregada.

c) Per altra banda la identificació amb unitats urba_unes clares de Barcelona (Ex. Barris vells centrals, Eixam_uple i Fragments Sectorials de la Corona Residencial) que

DELEGACIÓ DE SERVEIS D'URBANISME

DIRECCIÓ DE SERVEIS DE
PLANEJAMENT URBANÍSTIC

en resulta d'aquesta proposta, sembla adient des del punt de vista del seu planejament, doncs si bé poden incloure subàrees socialment diferenciades acostumen a reclamar processos de tractament urbanístic i d'actuació urbanitzadora específics per a cada sector. Semblaria oportú des del planejament i actuació urbanístics recolzar l'èmfasi en que la Divisió defineixi unitats urbanes clares encara que puguin significar àrees no idèntiques en termes superficials o de població, i que fins i tot incorporin de forma sencera nuclis històrics tradicionals.

d) En el procés d'ajust dels límits amb una incidència menor s'ha de suggerir es consideri si el límit de la nova Àrea 1 ha de passar pel carrer Mèxic per incorporar tot el recinte Firal. En relació al dibuix de la Divisió en la vessant de Collcerola i en concret el límit entre 3 i 8, potser caldria ajustar el límit fins el fons de la vall la qual cosa implica una translació d'uns 40 metres en el punt màxim.

En conseqüència es pot assenyalar que la Divisió en estudi resulta compatible amb l'estructura definida pel Planejament en curs.

Barcelona, 21 d'octubre de 1983

NOTA: Veure apartat 5 de la carpeta (plànols)

NOTA SOBRE LA SECTORIALITZACIÓ DELS SERVEIS DE NETEJA

En el mes de gener de 1982, desenvolupant la reestructuració de l'organigrama de la Unitat de la Neteja aprovada el mes de juliol de 1981 i d'acord amb el Pla de Neteja 1982-83, va procedir-se a sectoritzar el Servei d'Inspecció i Promoció de la Neteja creant 6 zones a la ciutat.

A la memòria d'activitats 1978-81 deiem:

"a) Sectorialització. L'experiència mostra que bona part dels serveis de neteja poden optimitzar-se millorant l'adequació entre els mitjans de producció emprats i les condicions del sector en el qual s'utilitzen. Això suposa estructurar la ciutat en sectors, en el marc dels quals poder organitzar els serveis. En aquesta línia s'han creat 6 zones de neteja, cada una de les quals és l'agrupació de Districtes actuals: (II i VII), (III i XI), IV, V i VI), (I i X), VIII i XII) i (IX Nord i IX Sud), en la perspectiva d'adaptar-les a la nova organització administrativa de la ciutat. En una primera fase s'ha sectorialitzat el servei d'Inspecció i s'ha posat a disposició de cada cap de zona una brigada per a emergències i actuacions especials."

L'experiència d'aquests quasi dos anys ha estat molt positiva: hem augmentat notablement el coneixement de la realitat dels Districtes i la capacitat de resposta àgil, hem establert un mecanisme de relació directa i continuada amb els Consells de Districte i hem assajat favorablement una forma de control i direcció descentralitzada del servei.

L'orientació cap al futur passa per incrementar les competències i dotacions a les ordres dels caps de zona en la línia de descentralitzar plenament els serveis de neteja viària, llevat dels serveis especials (mobles, animals morts, ...) i de la neteja dels grans eixos de comunicació (Diagonal, Gran Via, Cinturons de Ronda, Meridiana, ...) que en molts casos cal tractar unitàriament. La qüestió a plantejar-se, doncs, no és la conveniència de descentralitzar els serveis de neteja sinó la d'analitzar quin és l'àmbit adequat de descentralització.

Servei d'Extinció d'Incendis i
Salvaments

PROJECTE DE DESCONCENTRACIÓ DEL SERVEI D'EXTINCIÓ D'INCENDIS
I SALVAMENTS

Objectiu.- Aconseguir que el temps de desplaçament al lloc d'un sinistre es pugui efectuar segons els paràmetres regis trats en el mètode STADLER, acceptat en general a tota Europa, que estableixen un temps màxim de resposta de vuit minuts a zones urbanes.

Mitjans.- Desconcentrar efectius presents i futurs, de personal i material, posar-los en parcs estratègicament ubicats en funció de les vies de comunicació i de índex de sinistres de la zona. En determinades circumstàncies en alguns d'aquests parcs hi caldran característiques diferenciades de material, en funció de l'especialització d'indústries, edificis singulars, zones forestals o marítimes.

Descripció de zones.-

- Barcelona Vella. Parc amb la funció fonamental de cubrir la zona antiga de Barcelona, utilitzant-hi vehicles de primera intervenció maniobrers i capaçs de subministrar aigua a pressió i caudal suficients alimentant-se de boques de xarxa pública o d'autotancs grans. L'esmentat parc podrà col.laborar amb el parc de la Zona Franca en les intervencions del Port.
- Gràcia. Similars característiques a l'anterior.
- Zona de Vista Rica, Zona de la Vall d'Hebron i Zona de la Ciutat Meridiana. Aquests parcs cobriran, a més a més de les zones urbanes més properes, la zona forestal de Collcerola, que correspon a Barcelona i les zones que ens són assignades per la Corporació Metropolitana.
- Zona del Barri del Bon Pastor. Parc amb la finalitat de cobrir tot l'àmbit del Polígon Industrial del Besós i la zona d'alta densitat i carrers estrets del Barri del Bon Pastor, i per això disposarà de vehicles anàlegs als dels parcs de Barcelona Vella i de Gràcia.

PROPOSTA DE NOVA DIVISIÓ TERRITORIAL EN DISTRICTES I
PLÀNOL DE VALORS DE REPERCUSIÓ DEL SOL (TRIENI 1984-86)

=====

Entenem per valor de repercusió el que resulta atribuïble al m² de sòl en les transmissions immobiliàries amb fins de nova edificació, tenint en compte el màxim aprofitament permès per les normes urbanístiques vigents. El plànol de valors⁽¹⁾ surt de la determinació de sectors amb característiques i qualitats homogènies on es pot aplicar un mateix preu de repercusió del sòl respecte al m² de sostre edificat.

La distribució del valor del sòl al terme municipal es un bon element de contrast respecte de la proposta de divisió territorial en Districtes, en la mida que dona una imatge relativament ajustada de quines preferències es manifesten per la localització d'usos residencials, comercials o industrials.

Per aquests fins es prenen com element de referència els valors de repercusió, en tràmit d'aprovació definitiva, que durant el trieni 84-86 hauran de servir de base per l'aplicació dels arbitris municipals que graven la propietat dels solars i l'increment de valor dels terrenys.

Es consideren els sectors amb valor bàsic equivalent sense incloure els increments locals degut a condicions especials d'accessibilitat i serveis que determinen el plànol complet de valors de repercusió.

De la superposició d'aquest plànol de valors amb el de la proposta de divisió territorial s'en poden deduir les consideracions següents:

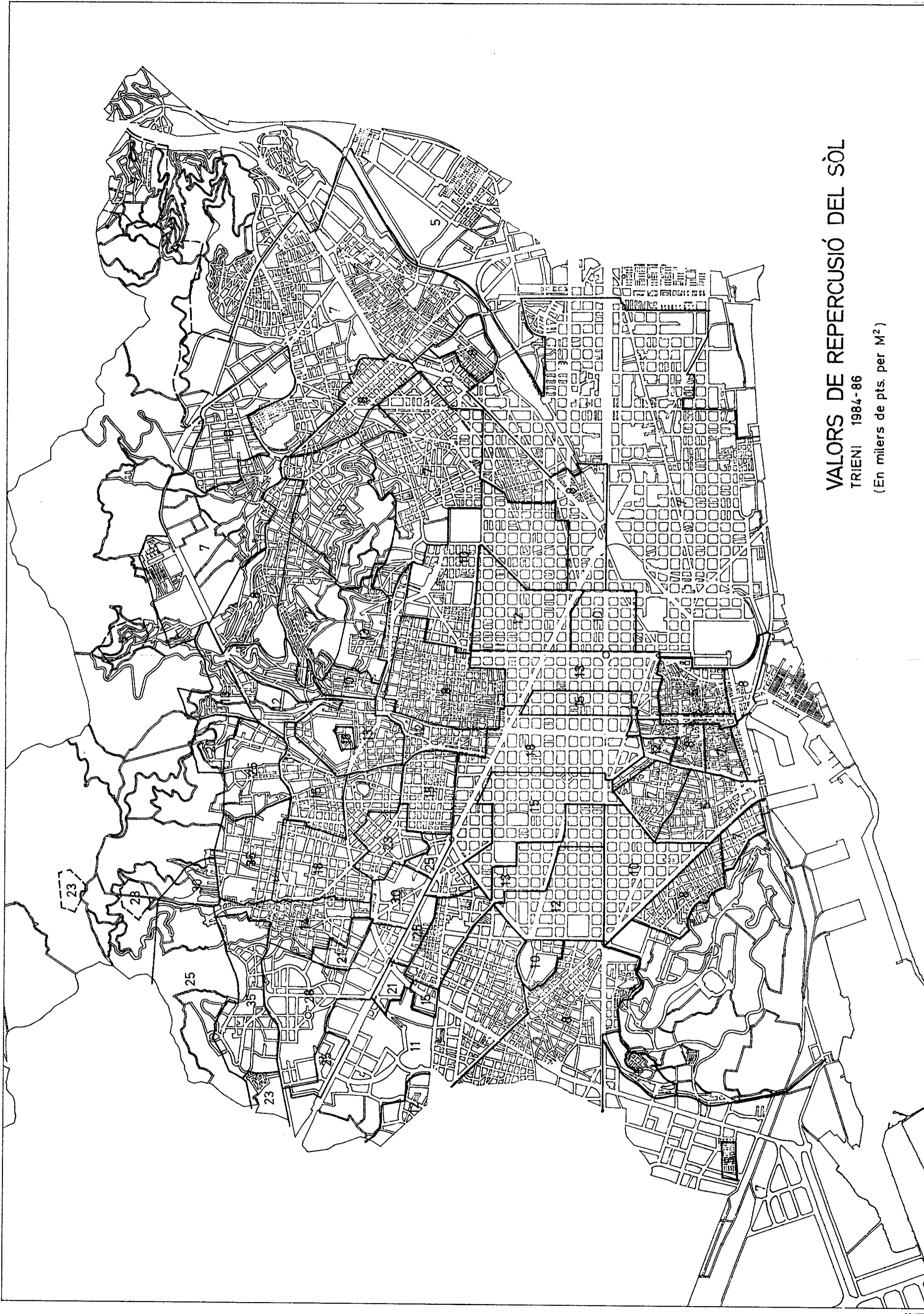
(1) Veure apartat 5 de la carpeta (plànols)

a) Reforçament de la homogeneïtat global dels Districtes.

En la proposta final de la Ponència de Divisió Territorial tots els districtes presenten una baixa dispersió interna de valors. La única excepció la trobem en el nou districte 3 (Les Corts) on el sector fronterer amb Sants té valors clarament inferiors als de l'entorn per dalt i per baix de l'Avda. Diagonal. Cal dir que amb la proposta inicial es produïa la situació inversa per el districte Sants-Les Corts on els valors de la zona per sota de l'Avda. Diagonal quedaven molt per sobre del reste del Districte.

b) Divisió de la ciutat en tres tipus de districtes ben diferenciats del punt de vista de valor del sòl:

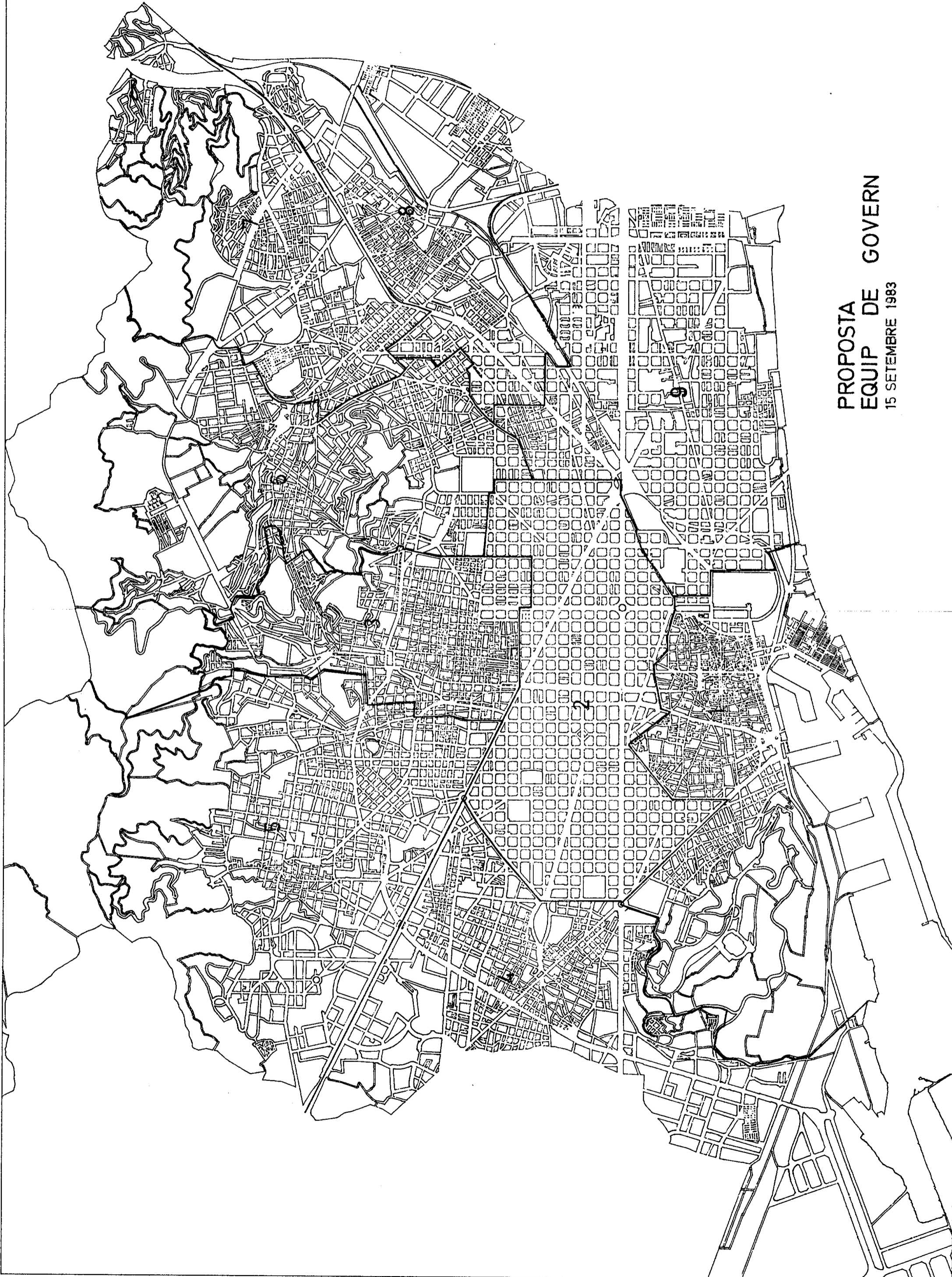
- Gran part de la perifèria amb valors baixos entre 5.000 i 10.000 pts.: De Sants i Zona Franca fins a Nou Barris i Horta, incloent quasi tota la Ciutat Vella (excepte l'eix de les Rambles). Districtes 1, 2, 7, 8, 9 i 10 de la proposta definitiva.
- Un bloc central amb valors mitjans entre 8.000 i 18.000 pts.: Eixample i Gràcia. Districtes 4 i 6 de la proposta final de la Ponència.
- El sector de ponent amb valors alts entre 15.000 i 35.000 pts.: Les Corts, Pedralbes, Sarrià, S. Gervasi. Districtes 3 i 4 de la proposta definitiva.

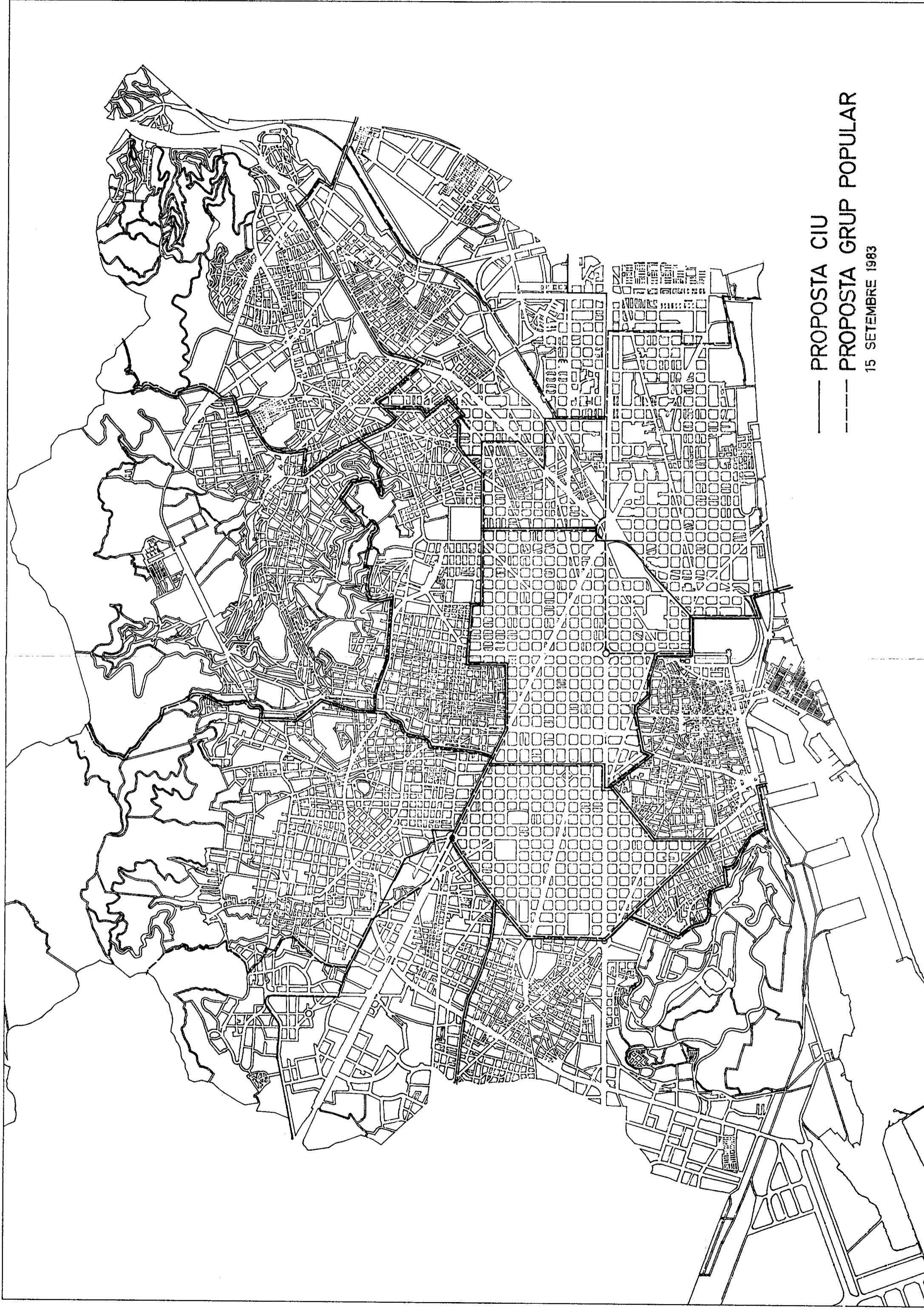
VALORS DE REPERCUSIÓ DEL SÒL

TRIENI 1984-86

(En milers de pts. per M²)

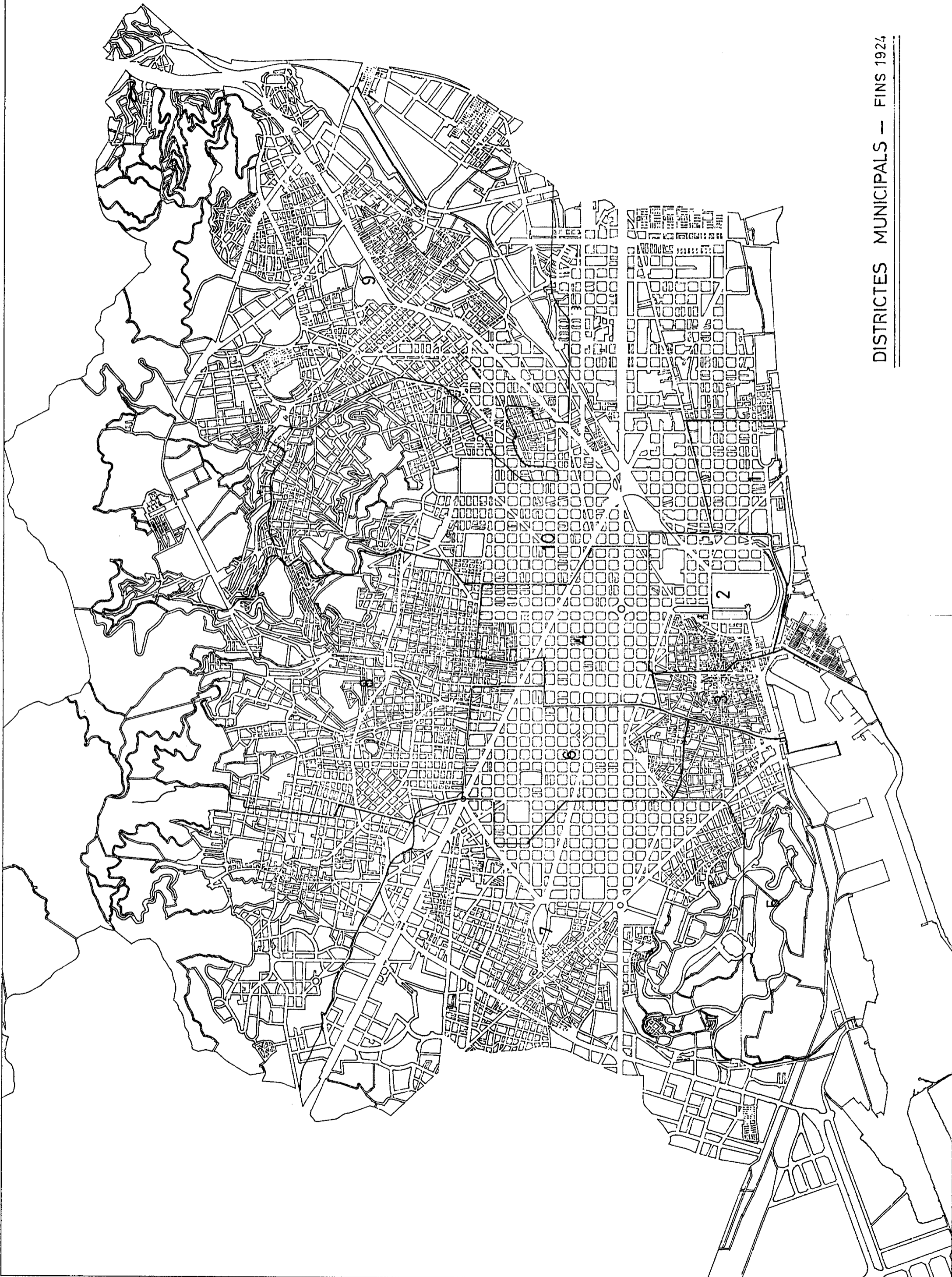
PROPOSTA
EQUIP DE GOVERN
15 SETEMBRE 1983

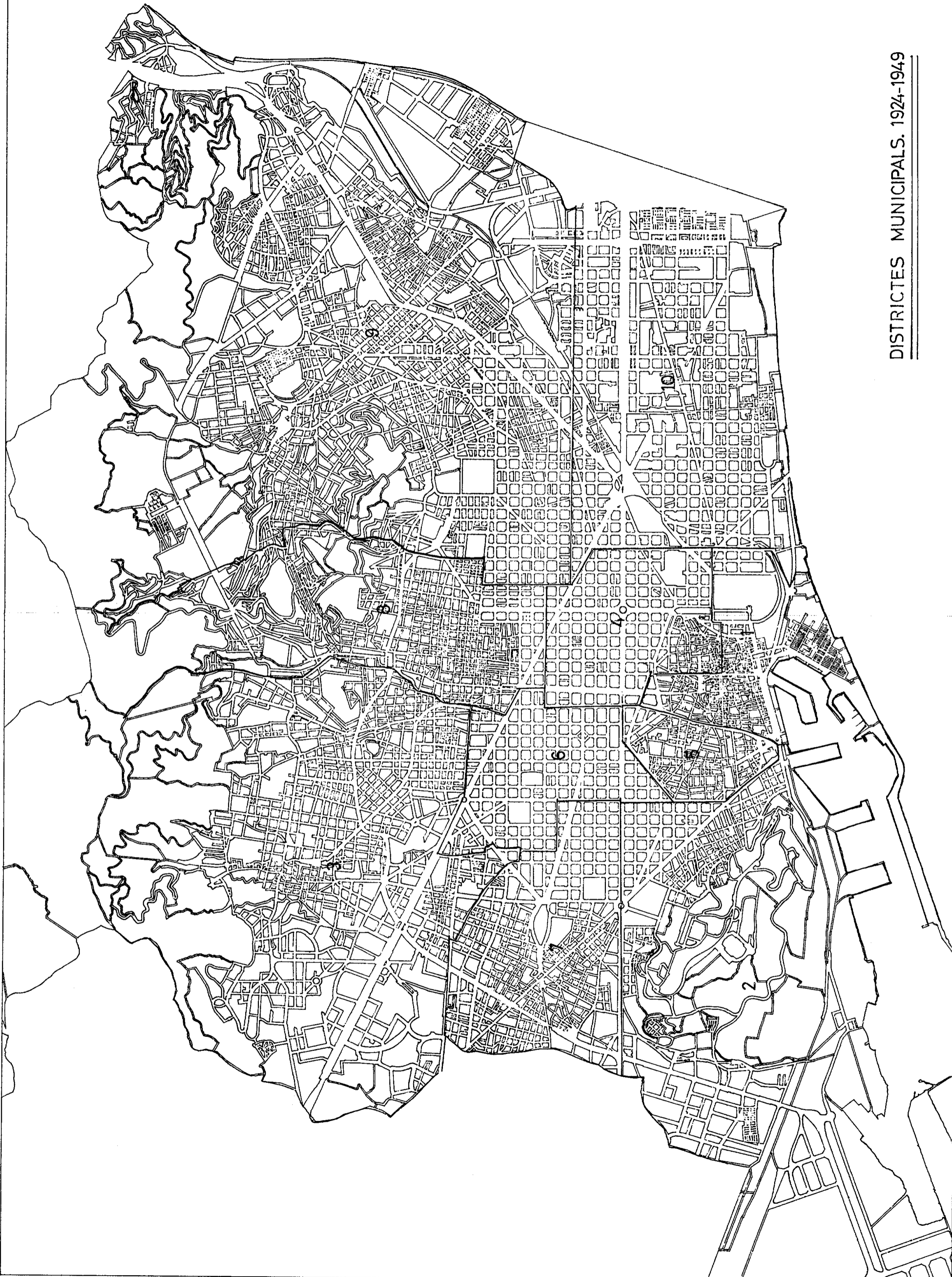
— PROPOSTA CIU
- - - PROPOSTA GRUP POPULAR
15 SETEMBRE 1983

ANTICS MUNICIPIS

DISTRICTES MUNICIPALS — FINS 1924

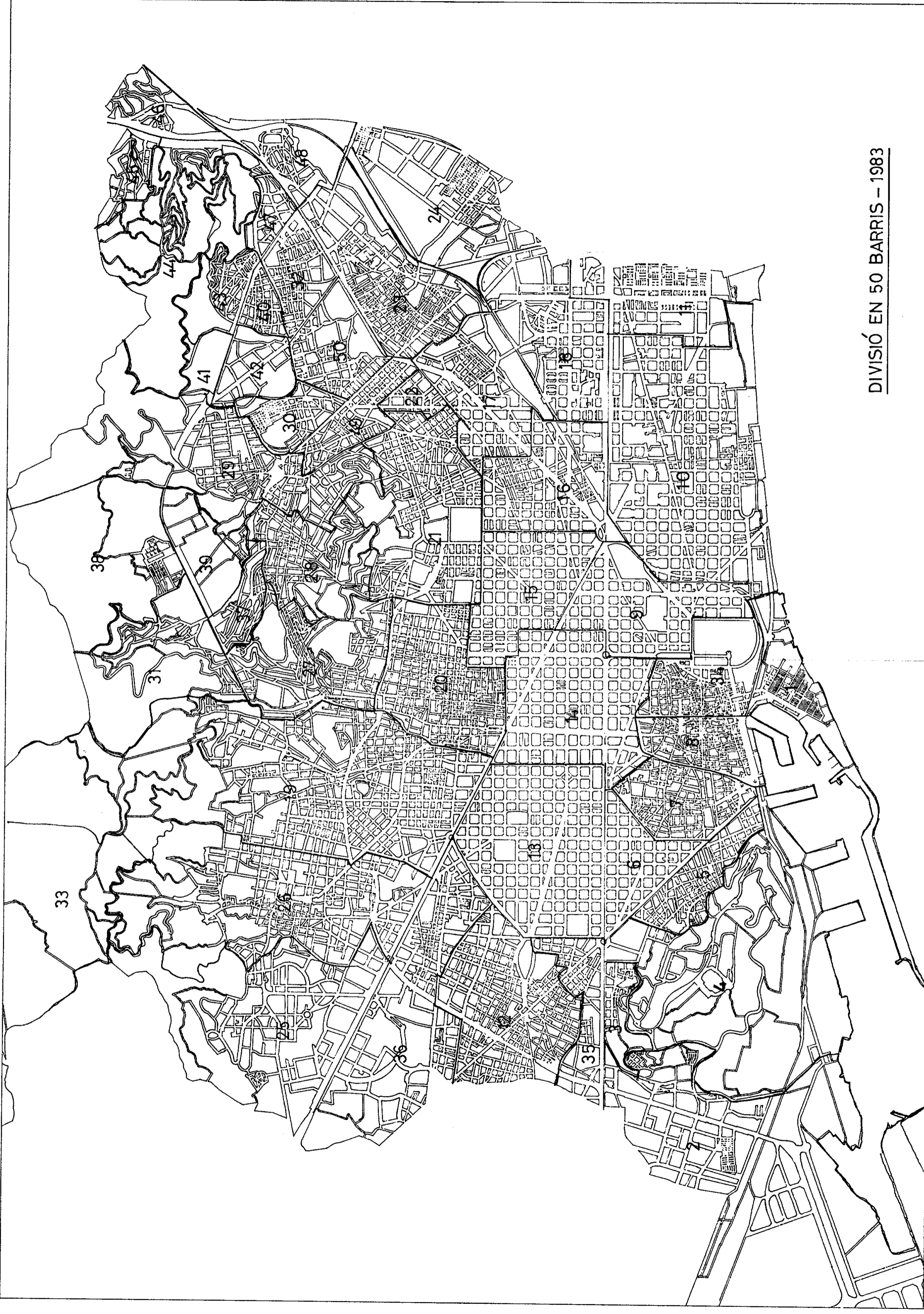

DISTRICTES MUNICIPALS. 1924-1949

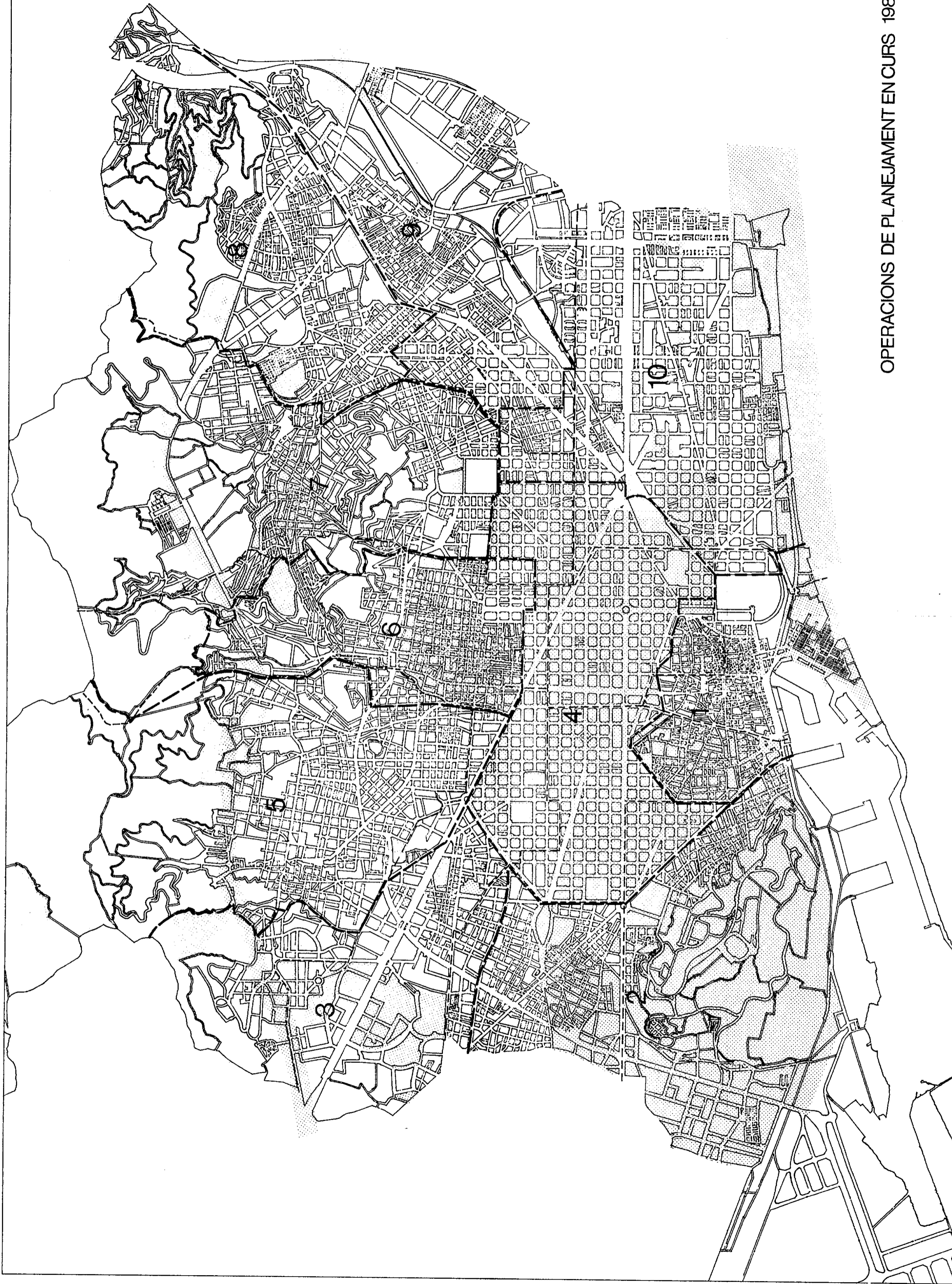

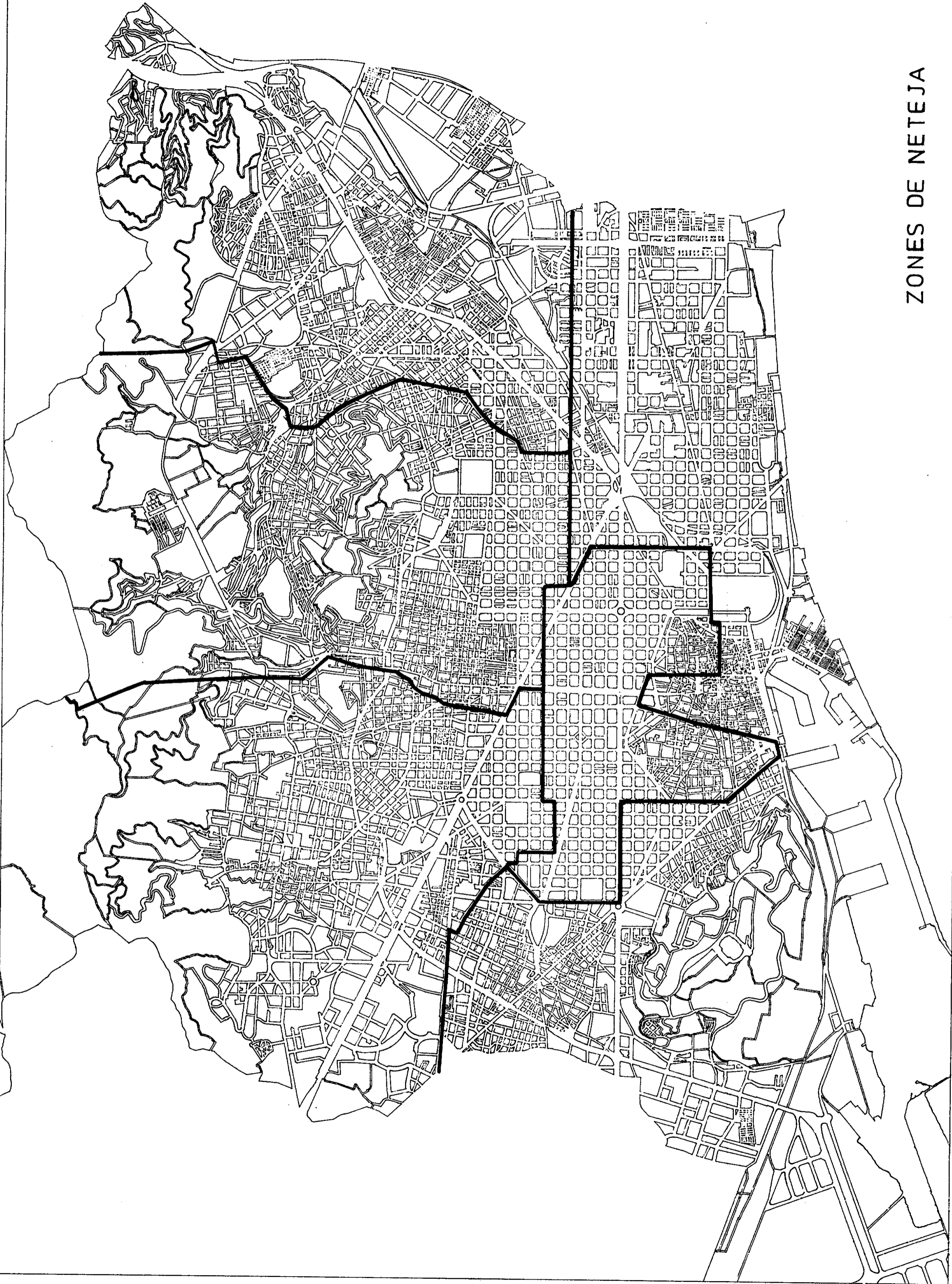
DISTRICTES MUNICIPALS. 1950-1983

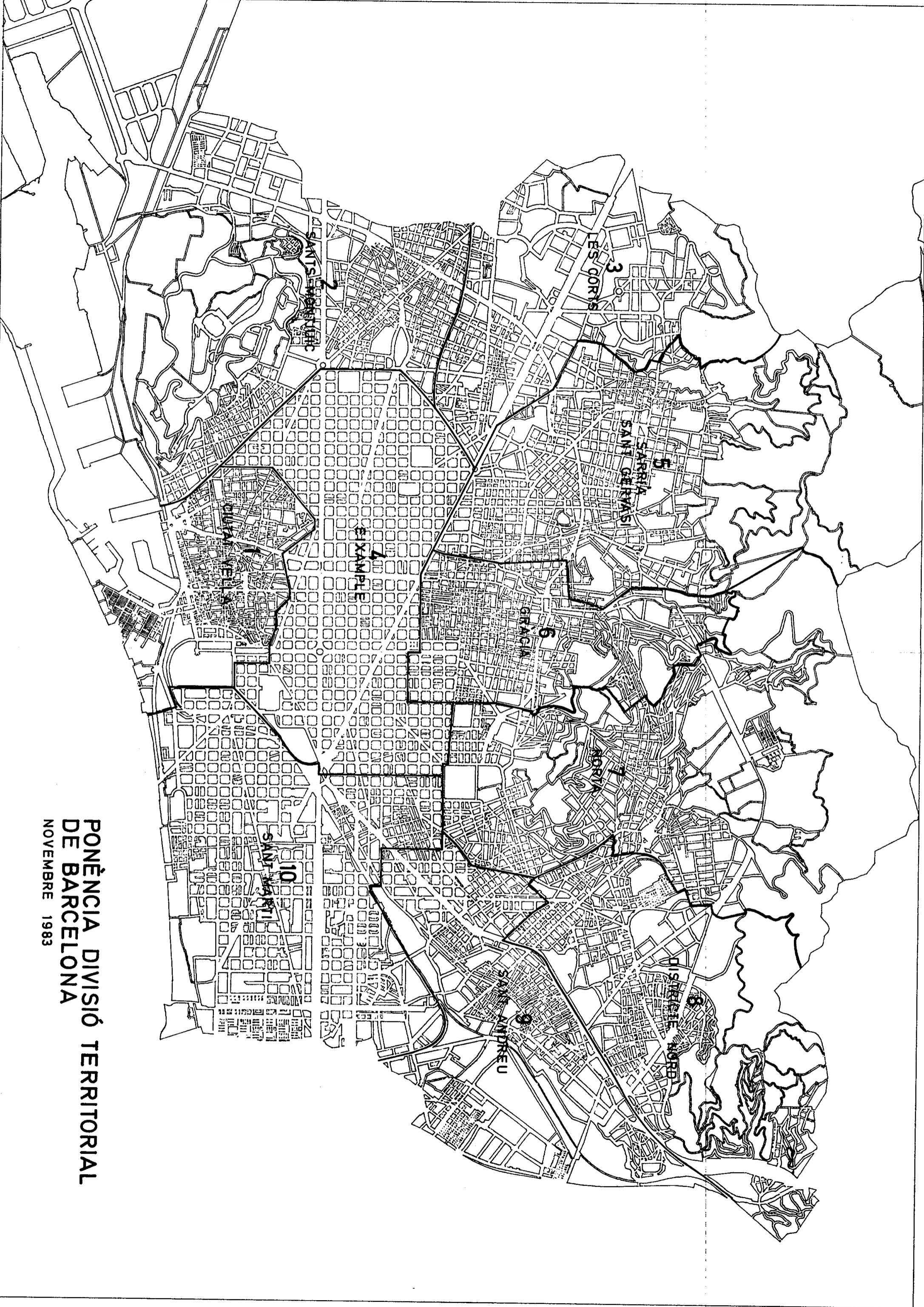

DIVISIÓ EN 50 BARRIS - 1983

ZONES DE NETEJA

PONÈNCIA DIVISIÓ TERRITORIAL
DE BARCELONA
NOVEMBRE 1983